

VIENTYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII M., 49 N., BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1949 M. GRUODŽIO - DECEMBER 9 D. KAINA 10 C.

Dabar

Vergai ir "vergal"
Knygos bažnyčiose
New Yorko gomurys
Ar atsimenate jį?

JUOZAS TYSLIAVA

Baltijos tautų žaidžios Jungtinėse Tautose pajuntamos tik tada, kai akis į akį susiduria didieji Rytų ir Vakarų interesai.

Bet ši kartą nė to nereikėjo. Užteko Sovietų Sąjungos delegatui pasakyti, kad britai tremtinius naudoja, kaip "pigius" darbo "vergus", kaip čia pat jam buvo atręžta:

— Tik nuo karo pradžios, pusantro milijono lietuvių, latvių ir estų sovietai yra išvežę vergų darbams...

Tiesa, kad tremtinių gyvenimo sąlygos Anglijoje nėra geros.

Bet... ar jas galima lyginti su tremtinių gyvenimo sąlygomis Sibire?

Ar jūs pastebėjote, kad vėliausiu laiku vis mažiau ir mažiau lietuvių tremtinių atvyksta į Ameriką?

Ka tai reiškia?

Tai reiškia, kad mes vis mažiau ir mažiau vadinamų garantijų slūdiname jiems į Europą.

Tuo tarpu ten yra dar labai daug brangių mums žmonių, kuriuos reikėtų atsistminti.

Kiek tai liečia Vientybę, jos pastangomis, jau yra atvykusios kelios lietuvių šeimos.

Kol dar nevelu, reikėtų vieniems (tamsiems patams) išrašyti dar bent po vieną garantiją.

Poetas K. Bradūnas stūlo knygas platinti bažnyčiose. Girdi, —

"Sekmadeniais po kokios poros šv. Mišių, į kurias gausiai lėtuviai lankosi, čia pat bažnyčiose prieangyje pastatyti stalių su parduoatomis knygomis".

O kad, anot mano kaimyno, "šitos knygu platinimo projektas nėra utopinis", tai rodo Baltimorės lietuvių parapijos klebono dr. L. Mendelio pritarimas...

Poetas čia, žinoma, turi mintyje grožinę literatūrą. Na, bet, anot Descartes, "Dievas labiausiai apčiuopiamas kūryboje".

Žodžių, "veni creator spiritus".

Vadinamoji tarybinė spauda prancūziškus ir angliškus vardus, kaip ir tų kraštų vietovardžius, anot velionio Šliūpo, "ambriūna" maskoliškai.

Pavyzdžiui, Tiesoje ir kituose Lietuvos komunistų laikraščiuose Bidaulit rašoma "Bido", Bordeaux — Bordo, Churchill — "Clorčil" ir t.t.

Tai, žinoma, rusų įtaka, — rusų, kurie neturi lotyniškų raidžių.

Ši įtaka, nekaltant apie politines atūgas, berods, pradeda atsileipti ir mūsų kėję laisvėje, kuri New Yorką jau paverė "Nijjorku".

Žemė, vanduo, oras ir ugnis — keturi "didieji daktai", be kurių žmogaus gyvenimas — neįmanomas.

Ir štai, dėl nepaprastos šių metų sausros, vieno tų keturių "daktų", būtent, vandens, New Yorko gyventojai ypač pradeda pasigėsti.

New Yorko vandens atsargos yra taip nusekusios, kad jėgu dar ligiau nebūs lietaus ar sniego, tai mūsų miestai — didžiausias miestas pasaulyje — gali likti su sausu gomuriu.

Nenuostabu, kad New Yorkas, kuris kasdien suvaržoja milijonus galionių vandens, prašo savo gyventojus taupyti kiekvieną jo lašą.

KOMISARAS TREMTINIŲ REIKALAMS

Tremtinių globa nesibai gia 1950 m. liepos mėn.

International Refugee Organization (IRO), kuri nuo 1947 m. liepos mėn. rūpinasi Vokietijoje ir Austrijoje esančiais tremtiniais (DP), pagal jos statutą, savo darbą turėjo užbaigti 1950 m. liepos 1 d.

Per savo veikimo metą IRO globojo 1,200,000 tremtinių, iš kurių apie 600,000 išemigravo į įvairius kraštus ir apie 60 — 70,000 sugrįžo į savo kilmės kraštus. Šiuo metu IRO savo globoje dar turi per 720,000 tremtinių, iš kurių dauguma dar išemigruos, tačiau apskaičiuota, kad dėl nesveikatos ar invalidumo ir toliau nuolatinės globos bus reikalingi 175,000 asmenų.

PRIĖMĖ TAIKOS PLANĄ

Jungtinių Tautų pilnatis 53 balsais prieš 5 priėmė britų — amerikiečių taikos planą.

Sovietinis taikos planas, kuris jų užsienio reikalų ministro Andrei Višinski buvo pasiūlytas rugsėjo 23 d., turėjo šiuos punktus: 1. Jungtinės Amerikos Valstijos ir D. Britanija turi būti pripažinti karu kurstytojais, 2. Uždrausti atominiai ginklai, 3. D. Britanija, JAV, Kinija ir Prancūzija turi pasirašyti su Sovietų Sąjunga naują taikos sutartį.

JT pilnatis priėmė vakariečių taikos rezoliuciją kviečią visas valstybes susilaikyti nuo grąsymo ir teroro aktų prieš kitas valstybes ginčytinų klausimų spresti taikingu keliu ir bendradarbiauti ginklavimosi ir atominės energijos kontroliu. Ši rezoliucija paremta JT Chartos pagrindais.

Prieš balsavimus A. Višinski aiškinė Jugoslavijos pasiuntinio kaltinimus, kad sovietai kišasi į šio krašto vidaus reikalus, pavadindamas atstovą "titoistiniu atstovu". Tiek Jugoslavijos pasiuntinys, tiek D.

aukoms, ir IRO veiklai pasibaigus, bus reikalinga tarptautinė globa. Todėl Jungtinių Tautų gen. sekretorius parengė planą sukurti naują, JT ribose veikiančią, instituciją, kuri šį globos darbą tęstų.

Per debatus, priimančiam nutarimą įsteigti komisariata, Jungtinėse Tautose pasikeitė griežtomis nuomonėmis. Ukrainos ir Sovietų Sąjungos atstovai karštai stovėjo prieš tremtinių globos tęstinumą, tvirtindami, kad nesą reikalo jais rūpintis tarptautinei organizacijai, nes kiekviena valstybė turi pati savais pasirūpinti. D. Britanijos delegatas Corley Smith sovietams pasakė, kad tremtiniai negrįžta į namus

LOZORAITIS IR ŽADEIKIS PAS GEN. ROMULO

Lietuvos diplomatinis šefas S. Lozoraitis ir Lietuvos įgaliotas ministras Washingtono P. Žadeikis, pasiuntinybės patarėjas J. Kajecko lydimi, gruodžio 6 d. Flushing Meadows buvo priimti Jungtinių Tautų Generalinės Ansamblijos pirmininko generolo Romulo.

Tada A. Višinski, smarkiai supykęs susuko, jog Sovietų Sąjungoje dar niekad nebuvo priešingumų tarp žodžių ir darbų. Tačiau šitai nieko nepažadėjo apginti sovietų rezoliucijos, kurią jau pat pradėjo JAV atstovai pavadinti "alyvų šakele erškėčių vainiku".

Sis Tremtinių Reikalams Komisarą veiks Jungtinių Tautų ribose ir rūpintis ne tik materialine tremtinių globa, kaip tai ligi šiol darė IRO, bet turės uždrausti užtikrinti ir teisine ju padėti. Aukštasis Komisaras, bendradarbiaudamas su pasikviestųjų vyriausybiomis, sudarys tremtinių dokumentus, parengs įstatymą jų šeimyninio ir socialinio gyvenimo tvarkymui, o taip pat įvairiuose kraštuose įkurs savo atstovybes, kurios bendradarbiaus gerovės ir pagalbos organizacijų steigime.

Sis Tremtinių Reikalams Komisarą veiks Jungtinių Tautų ribose ir rūpintis ne tik materialine tremtinių globa, kaip tai ligi šiol darė IRO, bet turės uždrausti užtikrinti ir teisine ju padėti. Aukštasis Komisaras, bendradarbiaudamas su pasikviestųjų vyriausybiomis, sudarys tremtinių dokumentus, parengs įstatymą jų šeimyninio ir socialinio gyvenimo tvarkymui, o taip pat įvairiuose kraštuose įkurs savo atstovybes, kurios bendradarbiaus gerovės ir pagalbos organizacijų steigime.

Sis Tremtinių Reikalams Komisarą veiks Jungtinių Tautų ribose ir rūpintis ne tik materialine tremtinių globa, kaip tai ligi šiol darė IRO, bet turės uždrausti užtikrinti ir teisine ju padėti. Aukštasis Komisaras, bendradarbiaudamas su pasikviestųjų vyriausybiomis, sudarys tremtinių dokumentus, parengs įstatymą jų šeimyninio ir socialinio gyvenimo tvarkymui, o taip pat įvairiuose kraštuose įkurs savo atstovybes, kurios bendradarbiaus gerovės ir pagalbos organizacijų steigime.

Sis Tremtinių Reikalams Komisarą veiks Jungtinių Tautų ribose ir rūpintis ne tik materialine tremtinių globa, kaip tai ligi šiol darė IRO, bet turės uždrausti užtikrinti ir teisine ju padėti. Aukštasis Komisaras, bendradarbiaudamas su pasikviestųjų vyriausybiomis, sudarys tremtinių dokumentus, parengs įstatymą jų šeimyninio ir socialinio gyvenimo tvarkymui, o taip pat įvairiuose kraštuose įkurs savo atstovybes, kurios bendradarbiaus gerovės ir pagalbos organizacijų steigime.

Sis Tremtinių Reikalams Komisarą veiks Jungtinių Tautų ribose ir rūpintis ne tik materialine tremtinių globa, kaip tai ligi šiol darė IRO, bet turės uždrausti užtikrinti ir teisine ju padėti. Aukštasis Komisaras, bendradarbiaudamas su pasikviestųjų vyriausybiomis, sudarys tremtinių dokumentus, parengs įstatymą jų šeimyninio ir socialinio gyvenimo tvarkymui, o taip pat įvairiuose kraštuose įkurs savo atstovybes, kurios bendradarbiaus gerovės ir pagalbos organizacijų steigime.

IKURĖ DARBININKŲ ORGANIZACIJĄ

Londone posėdžiaujantieji 53 valstybių darbininkų vadai, atstovaujantieji 50 milijonų organizuotuosius darbininkus, įkūrė naują, antikomunistinę pasaulinę laisvųjų darbininkų organizaciją, kuri vadinsis "International Confederation of Free Trade Unions". Ji apjungs visus laisvuosius darbininkus, kuriems nepakelut su komunistine pasauline profesinių sąjungų organizacija. Kaip jos statuto projekto autorius pareiškė, naujoji organizacija laisvajam pasaulio darbininkui turės įrodyti, jog ji darbininkui užtikrina ne tik duoną, bet ir laisvę.

Statute pavieniam darbininkui užtikrinama socialinis teisingumas, darbovietės ir asmens laisvė ir laisvas profesinis priklausymas sąjungoms, teisė demokratiškai būdu pakeisti savo vadovybę ir kt. Statute sakoma, kad šitie yra pagrindiniai punktai, užtikriną tarptautinę taiką.

Pagrindiniai naujosios organizacijos tikslai yra: pilninti šiuos aprūpinimus darbu, darbo sąlygų pagerinimas, pragyvenimo standartė pakėlimas, laisva prekyba, panaikinimas visame pasaulyje priverčiamosio darbo ir rėmimas bendros pasaulinio saugumo sistemos sukūrimo.

Šiai tarptautinei organizacijai vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šiuose posėdžiuose dalyvavo JAV, D. Britanijos, Kanados, Prancūzijos, Italijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Islandijos, Luxemburgo, Norvegijos ir Portugalijos kariniai atstovai.

Britai nutraukė darbus savo atomo tyrimo dirbtuvėse, laukdami patyrimo pasiekimų su JAV.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

Šis tarptautinės organizacijos vadovaus devyoniškos asmenų vykdomasis komitetas, kurį sudaro vienas Afrikos atstovas, trys — Azijos ir Vid. Rytų, po vieną atstovą Australijos ir N. Zelandijos, du — D. Britanijos, keturi — Europos, du — lotynų Amerikos, keturi — šiaurės Amerikos ir vienas — Vakarų Indijos. Devyoniškasis atstovas bus tos organizacijos generalinis sekretorius.

ŽIEMA ŽEMAIČIŲ ŽEMĖJE

AMERIKOS IR PASAULIO ĮVYKIAI

JAV vyriausybės pranešime sakoma, kad Europa savitarpinei pagalbai Marshallio plano ribose jau yra išleidusi 3,000,000,000 dol.

Is Lenkijos išstremtas Prancūzijos pilietis Guy Auffrey, pakeliam su kitais grąžinamaisiais, ties Vokietijos Šveicarijos siena išsoko iš traukinio, matyt, nenorėdamas sugrįžti į Prancūziją. Prancūzijos saugumo policija įvykį tiri.

Pragoje atidaryta paroda tu dovanų, kurios bus siunčiamos Stalinui jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Dovanų tarpe yra lėktuvais siunčiamo mašina, vaikų žaidimų rinkinys, pyragėlių ir kt. Sakoma, kad ir kt. miestuose ir kraštuose yra ruošiamos "dovanos".

50 mylių telefono kabelis, jungęs Hitlerio rezidenciją Berchtesgadene su periferija, šiuo metu perstatomas ir bus naudojamas naujosios vokietijos vyriausybės pasikalbėjimams tarp Bonos ir Kiolno. Šis kabelis dabar yra 4 mil. marškų vertės.

Po ilgos pertraukos didžiausias Europos ugniakalas Etna, Sicilijoje, vėl buvo pradėjęs veikti. Paskutiniomis dienomis buvo pranešama, kad jis vėl aprimęs.

Dementuodama pasklidusių gandų apie Vakarų Vokietijos kariuomenės sudarymą europinės kariuomenės ribose, Bonos vyriausybė pareiškė, kad ji sutiktų tokią kariuomenę sukurti su tam tikromis sąlygomis, tačiau pasiūlymas turėtų ateiti iš kitur.

Vokietijos spauda praneša, kad urano kasyklose Saksonijoje įvykusių sprogių metu žuvo ne 2,000, kaip anksčiau buvo skelbta, bet apie 4,000 darbininkų, nors sovietai tuo tarpu teigia, kad nežuvo nė 1 darbininkas.

Is keturių savaitių kelionės po Vakarų Europą sugrįžęs senatorius Rees pasigėsti, kad Marshallio plano pagalba gautantieji kraštai jau ešą ūkinio pasveikimo kelyje.

Tautinės Kinijos vyriausybės atstovas, norėdamas bet kokia kaina išlaikyti savo vyriausybės prestižą, sutiko, kad JT svarstymas Kinijos komunistų, būtų atidėtas neribotam laikui.

Komunistinės Čekijos žemės ūkio ministeris pranešė, kad krašte bus suintensyvinata ž. ūki kolektivizacija.

Is Atėnų pranešama apie vis dar tebesitęsiančias kovas tarp vyriausybės dalinių ir komunistinių partizanų.

Rumunijos vyriausybė išleido dekretą, pagal kurį tam tikro amžiaus vyrų ir moterų turi privalomai dirbti 20 keturių statyboje. Tai liečia ir

užsieniečius, kurie Rumunijoje sustoja šeši mėnesiai laikotarpiui.

JAV valstybės departamentas patvirtino Izraelio ir Transjordanijos imigracijos metines kvotas po 100 asmenų. Laukiama nustatant em. kvotas dar 2 naujom valstybėm: Pakistanui ir Indonezija.

Čekų kariuomenės laikraštis kaltina katalikų vyskupų valstybę dirbant pragątingą darbą.

Ateinančiais metais visoje Amerikoje įvyks visuotinis gyventojų surašymas. Surašymas apims 150 mil. gyventojų JAV, apie 50 mil. Kanadoje ir apie 100 mil. piet. Amerikoje.

Diplomatinių santykių įtempimas tarp Lenkijos ir

Prancūzijos vis dar tebėra. Lenkai ligi šiol suėmė 17 ir ištrėmė 29 prancūzus, tuo tarpu prancūzai — suėmė 1 ir ištrėmė 27 lenkus.

JAV kariuomenės departamentas ir atomo tyrinėjimo komisija pranešė, kad netrukus Pacifike bus išbandyta nauja atominė bomba, daug stipresnė už Bikini atole sprogdytąją.

Pastatikus menkam kavos deriui Brazilijoje ir nuvertinus belgų franką, Belgijoje jaučiamas didelis kavos trūkumas.

JAV gen. konsulas Angus Ward ir konsulato personalas pirmadienį išvyksta iš Mukdeno. Juos parvežti į JAV yra pasiūstas laivas.

KALTINA ATOMINIŲ PASLAPČIŲ ISDAVIMU

Šiuo metu atsargoje esančios aviacijos majoras George Racey Jordan Priešamerikinei Veiklai Tirti Komitetui pareiškė, kad jis asmeniškai patyręs ir žinojęs, kaip sovietų karininkai Panamo kanalo planus ir atomo energiją liečiančius dokumentus iš JAV persiūsdavė į Sovietų Sąjungą.

Toliau savo pareiškime jis nurodė, jog jis apie tai buvo pranešęs valstybės departamentui, bet iš tenai gavęs atsakymą, kad Washingtone esą viskas žinoma, ir parodymą, kiek galint, toliau sovietams padėti.

Sovietai slapčiausiai dokumentus siūsdavė pigiuose juoduose čemdanuose po 40 ar 50 vienusy. Jų turinys buvęs saugomas ginkluotų sovietų kariuomenės, ir visa tai ešę kartu su Jungtinių Amerikos Valstybių pagalba, sovietams siunčiama pagal nuomos — paskolos sutartį. Jordan tvirtina, kad jis matęs ir dokumentus, rašytus ant Baltųjų Rūmų valdinų blyškų su "H.H." parašu. Tėnai buvusi "Oak Ridge" medžiaga, bet jis dar nežinojęs nieko apie slapta atomines bombos gamybą, kuri tuo metu vykus Oak Ridge, Tenn. Jis sako, kad vis užrašai iš karo laikotarpio sutinka su jo tvirtinimu, kad 1943 ir 1944 metais iš Great Falls, Mont., kur jis buvo prieštiesos karininku, Harry Hopkins, karo metu buvęs JAV sovietams teikiųjų viršininkas, persiuntė sovietams ir atomines bombos paslapties dokumentus ir atitinkamą urano medžiagą.

Si reliacija visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse sukėlė didelio susidomėjimo. Aviacijos vyr. vadovybė ir krašto apsaugos departamentas davė patvirtinimą skubiai iširti visa reikala, o Priešamerikinės Veiklos Tyrimo Komiteto pirmininkas Wood sugrįžo į Washingtoną apklausėjimams.

Angliakasiai dirba

Šiais metais ketvirtasis angliakasių sąjungos streikas, užtrukęs keturias dienas, baigėsi gruodžio 5 d. Bet laikinai darban sugrįžo 480,000 tos sąjungos narių ir savo prezidento John L. Lewis parėdymu, tedrės tik tris dienas per savaitę.

Tuo tarpu nebuvo žinoma, ar pasitarimai, kurie prieš šešis mėnesius prasidėję su anglis kasyklų savininkais, bus toliau tęsiami. Lewis įgalioto paskirus sąjungos skyrius patams tartis bendrų sutarčių reikalui.

Kaip atrodo, dabartinės trijų darbo dienų savaitės nepakaks, norint išlaikyti beveik 30 milijonų tonų anglies atsargą, nes sunkioji krašto pramonė, kuri šių streikų pasekoje savo gamyboje buvo žymiai atsilikusi, dirba pilnu garu. O ji ir yra viena didžiausių anglies vartotojų.

Nežinūnt, kad darbas prasidėjo, vistiek daugelis imonijų dar negali savo darbo išvystyti. Ir taip, pva., 5,100 Maryland R. R. ir Baltimoro and Ohio R. R. geležinkelininkų negali dirbti, nes per trumpą angliakasių darbo savaitę neįskama pakankamai anglies.

Mirė K. Baronas

Is Chicagos gauta žinia, kad ten lapkričio 30 d. mirė Kazys Baronas, ilgametis Naujienų redakcijos narys ir vėlikėjas. K. Baronas sirgo 11 metų, jis buvo paraliziuotas ir vos galėjo pavaikšioti. Velionis paliko našlę Michaliną, dvi dukteris Milda Valvadienę, Lilian Povilaitienę, žentus Antaną Valvadą, Vyt. Povilaitį ir tris anūkus.

Velionis palaidotas gruodžio 2 d. Lietuvių Tautinėse Kapinėse, Chicagoje. Mirė, sulaukęs 59 metų amžiaus. Amerikoje jis išgyveno 42 metus.

LIETUVIAI ŠVEDIJOJE

Tuo po karo lietuvių skaičius Švedijoje buvo pakilęs iki 500. Apie 350 iš jų atbėgo 1944 metų vasarą jūros keliu, apie šimtą (priskaitant žydų tautybės Lietuvos piliečius) atgabeno švedų laivonaišius Kryžius iš Vokietijos koncentracijos stovyklų ir apie 50 lietuvių gyveno Švedijoje prieš paskutinį karą, kurių vieni čia mokėsi, kiti priklausė diplomatiniam — konsulariniam personalui arba buvo spėję atbėgti iš Lietuvos prieš paskutinį karą.

Jei neminėti anų 160 baltiečių karių išdavimo rusams 1946 metų žiemą, švedijiečių būtų galima laikyti pačia dvangiškiausia pabėgėlių Europos šalia. Pabėgėliai čia gali laisvai ieškotis darbo, stoti iš pirmos dienos ir atitinkamas unijas ir kurtis tose vietovėse, kur jiems patinka, išskyrus karinės reikšmės miestus, kur reikalaujama valdžios leidimų apsigyventi.

Po karo švedijoje yra visa laiką darbininkų trūkumas, taip kad susirasti paprasto fizinio darbo nebuvo jokių sunkumų. Tačiau verstis privačiais bizniais švedijoje yra užsieniui neleidžiama, ir tai gal bus pati svarbiausia priežastis, dėl kurios pabėgėliai nori vykti į "tūkstančių galimybių šalį". Sunku čia įsikurti ir akademikams, kaip gydytojams, tuo tarpu, kai pačioje švedijoje baigusiems mokslus daktarams, inžinieriams yra puikiausios galimybės įsikurti, nežiūrint, kad jie ir nėra švedijos piliečiai. Pilietybę gaunama, išgyvenus 10 metų.

Uždarbiai, palyginus su Amerika, čia yra mažesni. Mokesčiai tokie pat dideli ir taupti nėra iš ko. Valdžia stengiasi įtikinti žmones, kad jiems nėra ypatingo reikalo taupti ar būkštauti dėl rytojaus, nes bėdos atveju jis gali tikėtis socialinės paramos iš valdžios (apie 1/4 valstybės biudžeto eina socialiniams reikalams).

Kaip kiti Baltijos kraštų pabėgėliai, taip ir lietuviai tačiau skaitosi su tūkstojų karo galimybės ir dėl tos priežasties jie nori būti kiek galint toliau nuo rusų ir kiek galint arčiau savo didžiųjų išeivių kolonijų. Kas neturi galimybių patekti į Jungtines Valstybes, dabar važiuoja iš ten į Kanadą, ypač latviai ir estai, kadangi jų kvotos Amerikoje yra dar mažesnės, negu lietuvių. Todėl tarp tūkstančių, atvažiuojančių iš Europos, mūsų pabėgėlių pasitaiko reikiamai sutikti ir iš švedijos atvykusius.

Kaip žinome, jie nėra IRO giotoje, atseit ne DP, jie gali atvykti tik kvotos keliu, patys padengdami kelionės ir kitas emigracines išlaidas. Per metus švedijos lietuviams tenka apie 10 — 12 kvotos numerių, tokiu būdu iš švedijos jau yra atvažiuoję po paskutinio karo apie 40 lietuvių.

Dabar švedijoje yra dar likę apie 300 lietuvių, iš kurių gal tik koks šimtas yra apsišprendę likti švedijoje (gerai įsikūrę, vedę švedes ir pan.).

J. V.

PERSODINTI MEDŽIAI

Pažinkime naujuosius ateivius

Nelaimės užgūle Lietuvą tuo metu, kai ji turėjo susikurti jau įpatenkinamą darbuotojų kadra, būtina kiekvienai nepriklausomai valstybei. Visose laisvojo gyvenimo srityse buvo daug darbininkų, kurie rūpestingai atstodė savo darbui, vedė Lietuvą į geresnę rytojų.

Tačiau karas, kurio pasekose ir Lietuva neteko savo nepriklausomybės, visus išmūšė iš normalaus kelio: ir tada ne tik kultūrininkas nervingai pakėlė akis nuo savo darbo stalo, bet ir darbininkas, susirūpinęs savo dirbtuvėje ir ūkininkas, neramus ėjo paskui žagrę. Visi pamatė, kad kraštą ir tautą laukia baisūs išaiškinimas. Boševikai, kuriuos lietuviai jau gerdi pažinojo ir, kurie jau antrąkart ėjo į Lietuvą, ir buvo tas didžiausias staubas. Didelė Lietuvos gyventojų dalis, atsžadėjusi savo čia per ligus metus sukrauto turto ir kitų materialinių gėrybių, vien tik gyvybę nešini, su skausmu širdyje paliko savo tėvynę, pasitraukdami į užsienius.

Plačiai vykstanti emigracija iš visus pasaulio kraštus, iš Vokietijos stovyklų į Jungtines Amerikos Valstybes jau pirmė dideli tūkstantį tremtinių skaičių. Jau per šešiolika tūkstančių lietuvių šiame krašte susirado sau laikinę pastogę ir duonos. Igtinini dar ir daugiau jų čia atvyks. Visi jie yra bėgę nepriklausomos Lietuvos gyventojai, jos viešojo politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo statytojai ir darbininkai. Šiandien jie atvyksta kaip prašyta fizine jėga savo darbu padėti tam kraštui, kuris juos sutiko pas save priimti ir duoti ne tik pastogę ir duoną, bet ir laisva nuo bet kokios politinės priepasidoms gyvenima. Šiandien visi jie įjungė į darbą, kad juo užtikrintų savo pragyvenimą.

Tačiau Amerikos lietuvių senajai išeivijai šis naujosios žemės jėgos, DP biliumi priimanos, siūbtelejimas nėra vien ta prasme suprantamas. Yra aišku, jog su ta naująja šiu laikų emigrantų banga atvykusių lietuvių — tai yra Lietuvos kultūros dalis, arba, kaip paskutinioju laikų priimta sakyti, šviežias kraujas. Šita naujoji lietuvių banga turės pagyvinti Amerikos lietuvių tautinį gyvenimą, nes iš tremties laikinės pastogės sustoję čia daugelis jų žmonių, kurie ant savo pečių parnešė mūsų tėvynės laisvę ir nepriklausomybę.

Neįprastas fizinis darbas, kuris daugiausia tenka naujakuriam, reikiamai pakerta ir dvasines jėgas ir iš lygsvorio išmuša. Ypač sunkios yra pirmosios dienos po to, kai tenka žengti savarakiškus žingsnius. Tačiau tai yra visiškai suprantamas dalykas. Persodintas medelis ir tai ne iš karto prigija, o ka kalbėti apie žmogų, kurio gyvenimas nestovi, kaip medis.

Gen. Jonas Černius, buvęs Lietuvos ministras pirmininkas ir kar. štabo viršininkas.

Tada, kai vos tik buvo prasidėjusi Vokietijos tremtinių emigracija, gen. J. Černius su šeima vienu pirmųjų transportų iš Vokietijos išvyko darbu į Angliją. Britų spauda, patyrusi apie gen. J. Černiaus praeitį, paskelbė visą eilę straipsnių ir fotografijų, vaizduojančių jį Lietuvoje ir naujajame krašte — darbininko drabužiuose. Ta proga buvo pabrėžta, jog "dramtiniai, nežiūrint kokias pareigas ėję savo tėvynėje, emigracijoje nesibijo bet koki darbo, noriai dirba ir džiaugiasi, patekę į laisvą kraštą."

Po to, kai 1948 m. balandžio 17 d. gen. J. Černius, užsidirbę pinigų Anglijoje, kartu su šeima savo lėšomis atvyko į Ameriką, ir JAV spanda šiam tremtiniui skyrė dėmesio. Ir čia gen. J. Černius pradėjo nuo juodo darbo. Vėliau jam pavyko gauti darbo BALF'e, kur jis atsidedęs ir dabar tebesirūpina tremtinių šalpa ir emigracija.

Gen. J. Černius Lietuvos kariuomenėje tarnavo nuo pat jos išskūrimo dienos, buvo savanoris kūrėjas, baigęs Lietuvos Karo Mokyklos pirmąją

vienoje vietoje. Vis dėl to naujasis gyvenimo tempas, kad ir didelis, bet ir prie jo galima priprasti.

Naujieji tremtiniai, ypač tie, kurie jau čia seniau atvykę, norą ir atiduodami savo duoklę fabrikui ar dirbtuvei, kurioje pelnosi sau duoną, dvasinių jėgų didelę dalį skiria ir visuomeniniam, lietuviškam gyvenimui.

Beveik visose Amerikos lietuvių spaudos skiltyse minimos pavardės tų kultūrininkų darbu išjungiančių žmonių, o paskirose kolonijose net susirinkimai ir pobūviai rengiami, norint su tais naujaisiais

ateiviais arčiau susipažinti. Tačiau tai yra vietinio pobūdžio susipažinimai, ir jie negyja platesnio, visai Amerikos lietuvių seimaiturinio pobūdžio.

Šešiolikoje tūkstančių iš Europos atvykusiųjų mūsų tautiečių tarpe yra asmenybių, kurias plačiau turėtų pažinti Amerikos lietuvių, kad pamatytų, kas jos buvo ir yra mūsų tėvynėje ir lietuvių.

Šiuo numeriu Vienybė pradeda naują skyrelį, kuriame pagal išgales ir turimas informacijas bus stengiamasi, nors trumpai, skaitytojus susipažinti su tais žmonėmis.

laida, dalyvavęs visuose žygiuose ir kovose už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Karo moksus, be Lietuvos, jis ėjo Belgijoje ir Prancūzijoje, iš kur sugrįžo, įgijęs gen. štabo karininko laipsnį.

Savo, kaip karininko, karjerą pradėjo kuopos vada, vėliau buvo bataliono, pulko ir divizijos vada. 1935 m. paskiriamas Lietuvos kariuomenės gen. štabo viršininku, šiose pareigose išbūdamas per 4 metus. 1937 m. pakeliamas generolo laipsniu.

Tuo metu, kai Europoje blandėsi politinis dangus ir jau buvo jaučiami prasidedančio visuotinio karo simptomai, gen. J. Černius Lietuvoje teko itin atsakingas pareigas vyriausybėje. 1939 m. kovo mėn. jis sudarė koalicinį ministrų kabinetą, suburdamas pozityvias jėgas bendram Lietuvos reikalui. Į jo vadovaujamaį kabinetą buvo pakviesti atstovai visų politinių srovių, kurios stovėjo už Lietuvos nepriklausomybę. Gen. J. Černiaus vyriausybėi teko atlikti labai svarbų istorinį uždavinį — Antrojo Pasaulinio Karo sukuriuose išlaikyti Lietuvos neutralumą. Jo vyriausybė pasipriešino nacinei III Reicho vadovybei, norėjusiai Lietuvą įtraukti į sąjungą. Tuo dėka šiandien Lietuva turi patogias pozicijas kreiptis į vakarinius sąjungininkus, prašant pagalbos kovoje su boševikiniu imperializmu, nes jį karo metu nebuvo jų priešų pusėje.

Pasitraukęs iš vyriausybės, vėliau gen. J. Černius vėl sugrįžo į kariuomenę ir čia buvo, ligi boševikai pašalino iš jos visą lietuvišką vadovybę.

Pergyvenęs boševikų ir nacių okupacijas ir pats jų metu asmeniškai nukentėjęs, jis visą laiką dalyvavo pogrindžio veikloje ir, visokiose aplinkybėse būdamas, nenustojęs jilties laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

GENEROLAS JONAS ČERNIUS

Gen. Jonas Černius, buvęs Lietuvos ministras pirmininkas ir kar. štabo viršininkas.

Runkel DANDIERINAS

Ta ranka per mažą

"Boševikų okupuotieji ir persekiojami žmonės su dideliu pastikėjimu žiūri į Dėdę Samą", "Drangas", 1949 m. lapkričio 23 d.

Dėdė Samas — demokratas, Bet juo tiki jau tik retas. Dėdė vėlinu patikėjo, Vėlinas melnintis mokėjo.

Už ragų dabar ji laiko. Kad nebūtų tik po laiko! Gniauzis kumštini vieną ranką, O kita jo glostyt sienką.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Manchesterio lietuviai (D. Britanijoje) sukūrė dramos teatrą, atsikviesdami režiserių Kvedarą, Ruošimą P. Valcūno. Sudrumstojai ramybė. Šalia megečių, kolektyve dirba Zemaitytė teatro aktorius Dainauskas ir Štaulius — Mastulis.

— Veterinarijos mokslus baigęs ir Berno universitete apgynęs disertaciją daktaro laipsnui gauti V. Dargūnas, po šesiu mėnesių praktikos Anglijoje, vėl sugrįžo į Šveicariją. Anglijon jį buvo pastatęs Berno universitetas.

— Šiais metais Luveno universiteta (Belgijoje) baigė S. Mironaitė ir Pr. Zaranka. Nežiūrint, kad šie turi baigimo diplomus, belgai darbo vistiek neduoda. Belgai siūlo vykti į Kongo.

Leidykla Lux, išleidusi Vokietijoje daugiausia religinio turinio knygų, baigia spausdinti Sv. Rašto VI tomą ir arkiv. dr. J. Skvirėcko didelę darbą apie Dievo Motinos apsišėkimus Fatimoje.

— Statistikos biuro žiniomis, iš viso į Kanadą po karo atvyko apie 7.000 lietuvių.

— Inžinierius Mikalojus Ivanauskas padavė prašymą įstoti į vienuolyną ir nori pasirengti Brazilijos indėnų katekizacijai. Jis taip pat numato ir indėnų socialinį gyvenimą pagerinti.

— Atvykstant vis daugiau lietuvių, Brazilijoje pagyvėjo lietuviška veikla. Vietinėse imonėse lietuviai vis įgyja daugiau pagarbos, gaudami dirbti ir atsakingose vietose: štai, pvz., Gen. Motors of Brazil automobilio fabrike elektros skyriaus vedėju yra Kl. Sukys, o šaldytuvų skyrių veda A. Boguslauskas.

— 104 naujai atvykę lietuviai įstojo į Sao Paulo, Brazilijoje, Seselių Pranciškiečių mokyklą.

— Buenos Aires Lietuvių Klube Lietuvių Literatūros ir Mėno Draugija suruošė Fr. Chopino 100 metų ir Juozo Naujaito 15 metų mirties sukakties paminėjimą.

— Vatikano radijas, kuriame prieš porą metų lietuviškos transliacijos vykdavo tik kartą per savaitę, dabar jas duoda keturis kartus.

— Žurnalistas Al. Merkelis Vokietijoje parašė studiją apie dr. Vinco Kudirkos gyvenimą ir darbą. Studija pavadinta Didysis Varpininkas.

— Dail. Anastazija Tamošaitienė ir jos sesutė Ald. Mažeikaite paminėtos visų žymniųjų JAV laikraščiu, pažymint, kad jos su savo ekspanatais iš Kanados buvo atvykusios ir dalyvavo Tarptautinėje Moterų Parodoje New Yorke.

— Vokietijoje įvykusiame bendrame Vokietijos Tarybos ir Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Centro Komiteto posėdyje nutarta daryti žygį, kad Vokietijoje pasileikantieji (negalintieji išemigruoti) lietuviai būtų suburti į didesnius vienetus, kuriuose galėtų veikti lietuviškosios mokyklos.

— Artinantis Kalėdoms, Medeline, Kolumbijoje, miesto lietuvių ruošia įvairių savo rankdarbių parodėlę.

— Iš JAV į Kanadą nuvykę lietuviai operos solistai A. Dambrauskaitė ir Ipolitas Naujaitis ir dainininkas St. Baranauškas, akomponuojant VI. Jakubėnui, koncertavo Toronto lietuviams.

— Lietuvos operos solistas Kostas Orentas, dirbdamas viename Kanados fabrike, sunkiai susižėdė ranką, Padarins operaciją, ligonis sveiksta.

— Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės steigiamajame susirinkime sudaryta Toronto skyriaus valdyba, kurios pirmininkė yra Ieva Mankūviene.

— Dailininkas Eugenijus Kulvietis, kurio paveikslai buvo rodomi Lietuvių Dailės Parodoje New Yorke, dabar gyvena Bogotoje, Kolumbijoje.

— Chorvedys V. Mamaitis, pasitraukęs iš Britanijos Lietuvos administratoriaus pareigų, vėl perėjo dirbti fizini darbą ir toliau veda Londono lietuvių chorą.

— Mancherio lietuviai (D. Britanijoje) sukūrė dramos teatrą, atsikviesdami režiserių Kvedarą, Ruošimą P. Valcūno. Sudrumstojai ramybė. Šalia megečių, kolektyve dirba Zemaitytė teatro aktorius Dainauskas ir Štaulius — Mastulis.

— Veterinarijos mokslus baigęs ir Berno universitete apgynęs disertaciją daktaro laipsnui gauti V. Dargūnas, po šesiu mėnesių praktikos Anglijoje, vėl sugrįžo į Šveicariją. Anglijon jį buvo pastatęs Berno universitetas.

— Šiais metais Luveno universiteta (Belgijoje) baigė S. Mironaitė ir Pr. Zaranka. Nežiūrint, kad šie turi baigimo diplomus, belgai darbo vistiek neduoda. Belgai siūlo vykti į Kongo.

Leidykla Lux, išleidusi Vokietijoje daugiausia religinio turinio knygų, baigia spausdinti Sv. Rašto VI tomą ir arkiv. dr. J. Skvirėcko didelę darbą apie Dievo Motinos apsišėkimus Fatimoje.

— Statistikos biuro žiniomis, iš viso į Kanadą po karo atvyko apie 7.000 lietuvių.

— Inžinierius Mikalojus Ivanauskas padavė prašymą įstoti į vienuolyną ir nori pasirengti Brazilijos indėnų katekizacijai. Jis taip pat numato ir indėnų socialinį gyvenimą pagerinti.

— Atvykstant vis daugiau lietuvių, Brazilijoje pagyvėjo lietuviška veikla. Vietinėse imonėse lietuviai vis įgyja daugiau pagarbos, gaudami dirbti ir atsakingose vietose: štai, pvz., Gen. Motors of Brazil automobilio fabrike elektros skyriaus vedėju yra Kl. Sukys, o šaldytuvų skyrių veda A. Boguslauskas.

— 104 naujai atvykę lietuviai įstojo į Sao Paulo, Brazilijoje, Seselių Pranciškiečių mokyklą.

— Buenos Aires Lietuvių Klube Lietuvių Literatūros ir Mėno Draugija suruošė Fr. Chopino 100 metų ir Juozo Naujaito 15 metų mirties sukakties paminėjimą.

— Vatikano radijas, kuriame prieš porą metų lietuviškos transliacijos vykdavo tik kartą per savaitę, dabar jas duoda keturis kartus.

— Žurnalistas Al. Merkelis Vokietijoje parašė studiją apie dr. Vinco Kudirkos gyvenimą ir darbą. Studija pavadinta Didysis Varpininkas.

— Dail. Anastazija Tamošaitienė ir jos sesutė Ald. Mažeikaite paminėtos visų žymniųjų JAV laikraščiu, pažymint, kad jos su savo ekspanatais iš Kanados buvo atvykusios ir dalyvavo Tarptautinėje Moterų Parodoje New Yorke.

— Vokietijoje įvykusiame bendrame Vokietijos Tarybos ir Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Centro Komiteto posėdyje nutarta daryti žygį, kad Vokietijoje pasileikantieji (negalintieji išemigruoti) lietuviai būtų suburti į didesnius vienetus, kuriuose galėtų veikti lietuviškosios mokyklos.

— Artinantis Kalėdoms, Medeline, Kolumbijoje, miesto lietuvių ruošia įvairių savo rankdarbių parodėlę.

— Iš JAV į Kanadą nuvykę lietuviai operos solistai A. Dambrauskaitė ir Ipolitas Naujaitis ir dainininkas St. Baranauškas, akomponuojant VI. Jakubėnui, koncertavo Toronto lietuviams.

— Lietuvos operos solistas Kostas Orentas, dirbdamas viename Kanados fabrike, sunkiai susižėdė ranką, Padarins operaciją, ligonis sveiksta.

— Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės steigiamajame susirinkime sudaryta Toronto skyriaus valdyba, kurios pirmininkė yra Ieva Mankūviene.

— Dailininkas Eugenijus Kulvietis, kurio paveikslai buvo rodomi Lietuvių Dailės Parodoje New Yorke, dabar gyvena Bogotoje, Kolumbijoje.

— Chorvedys V. Mamaitis, pasitraukęs iš Britanijos Lietuvos administratoriaus pareigų, vėl perėjo dirbti fizini darbą ir toliau veda Londono lietuvių chorą.

WILLIAM VALAITIS
Vidurinėje autobusų linijoje
1730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street
Philadelphia, Pa.

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2326 Master Street
Philadelphia, Pa.

S. BULOVA
Batai ir Vyrų Aprėdai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

Providence Auto Supply Co.
L. J. SAVITSKY, Sav.
Ivairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai padėklai
201-205 W. MARKET ST.
Tel.: 9206 Scranton, Pa.

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklių ir mėsos paskirstymo imonių
137 FRANKLIN AVENUE
SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

WINIFRED'S
MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St.
EVERGREEN 2-3961

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford av.)
Tel. Jefferson 3-2328

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2nd Street
Tel.: DEW 511

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street
Telefonas Poplar 4119

W. Baranauškas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: GR 3-9995

PHILADELPHIA, PA.
GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

JOHN STARAH'S
Restoranas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) Philadelphia, Pa.

MALONI LIETUVISKA UZEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania's Universiteto

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKIOS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STEVENSON 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Vidurinėje autobusų linijoje
1730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street
Philadelphia, Pa.

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2326 Master Street
Philadelphia, Pa.

S. BULOVA
Batai ir Vyrų Aprėdai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

Providence Auto Supply Co.
L. J. SAVITSKY, Sav.
Ivairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai padėklai
201-205 W. MARKET ST.
Tel.: 9206 Scranton, Pa.

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklių ir mėsos paskirstymo imonių
137 FRANKLIN AVENUE
SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
488 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2307 N. 2nd STREET
Regent 9-6156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VIN

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis
JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVERgreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis, 1949 m. gruodžio 9 d.

ŽMONISKUMO MISIJA

Dvidešimtas amžius, labiau nei kuris kitas, pareikalavo iš žmonijos solidarios pagalbos karo aukoms ir persekiojamiems dėl rasės, tikybės ir politinių įsitikinimų.

Tūkstančiai šeimų išskirta, tūkstančiai nukentėjo nuo bombardavimų ir milijonai žmonių totalitarinių valdžių nuvaryti į vergų stovyklas arba priversti palikti savo kilmės kraštus.

Didysis tautų kraustymasis perėjo karo laikais, pokariniu laiku yra tęsiamas bolševikinės sistemos. Visuose Rytuose viešpatuoja teroras, todėl žmonės bando susirasti užuovėją Vakaruose, o čia pabėgėlių klausimas yra vienas didžiausių nūdienių rūpesčių. Bet Vakarų pasaulis savo žmoniškumo misiją vykdo.

Ligi šiolie pasaulyje maišėsi tie nelaimingieji žmonės, ne tik be savos valstybės ir tėvynės, bet ir be valstybinių pripažintų asmens dokumentų. Naujai sukurtoji institucija sugrąžins šiems žmonėms tarptautiniai pripažintą žmogaus teise, kuri jiems ligi šiolie buvo išplėšta.

Sovietų Sąjunga, kuri yra tiesioginė šių benamių žmonių nelaimių kaltininkė, su savo satelitais, žinoma, nieko neprisiideda prie jų globos. Ji vis tvirtina, kad "kapitalistiniai Vakarai" tuos nelaiminguosius tremtinius laiko stovyklose ar ima prievartos darbams ir kitus kraštus, neleidžiam jiems sugrįžti į jų "laisvas tėvynes".

Tačiau Vakarų pagalba tremtiniams yra efektinga ir be sovietų. Ir dabar, kai jau atrodo, jog jie paliks be globos, jie sukūrė instituciją, kuri jais rūpinasi dar vienerius metus.

O šitai jau yra žymiai daugiau, negu pagalbos rankos ištiesimas nelaimingiesiems. Šitai sudaro žymią dalį kovos, kurią Vakarų pasaulis veda prieš sovietinę politiką, pamynusią ir su žemėn sumaišiusią pagrindines žmogaus teises.

SUNKUS KALTINIMAS

Įprasta sakyti, kad apie mirusius tinka kalbėti arba tik gera arba nieko. Tačiau paskutinįją savaitę Jungtinėse Amerikos Valstybėse apie mirusį buv. prezidento Roosevelto patarėją ir sovietams karinė JAV pagalbos tiekimų viršininką Harry Hopkins buvo kalbama tiek daug bloga, jog jo užbalsmuotasis kūnas tikriausiai turėjo vartytis jo amžinojo požiūrio vietoje.

Harry Hopkinsui prikišamas atominės bombos paslapties išdavimas ir tam tikrų urano medžiagų tiekimas Sovietų Sąjungai. Tai sunkus kaltinimas, bet šitai po priesaika pareiškė buv. aviacijos majoras, dalyvavęs 1943/44 m. prie karinių siuntų Great Falls, Mont., ir tam turėjęs paties H. Hopkins specialias instrukcijas.

Visuomenėje ir spaudoje užvirė kaip katilė. Vieni bando H. Hopkins apginti, kiti rūpinasi dokumentais reikalaujanti iširti ir įrodyti. Šarbiausia, kad žygių imasi ir senatas ir vyriausybė.

Galgi Harry Hopkins ir nekaltas, tačiau yra bendras visų reikalas iširti atominės bombos paslaptę ir urano siuntimą į Sovietų Sąjungą.

Šiuo atveju, atrodo, žmonijos labai reikalinga iširti nors jau ir kapuose gulincio žmogaus veiklą.

DU NUTARIMAI

Perėita savaitė "šaltojo karo" istorijoje paliks žymių pėdsakų. Beveik tuo pačiu metu, kai Paryžiuje susirinkę Atlanto Pakto valstybių krašto apsaugos ministrai patvirtino bendrą gynybos planą, Jungtinės Tautosose New Yorke priimta vakariečių tautos rezoliucija.

Pirmuoju atveju dvylika valstybių išpareigojo sudaryti plieninę sieną bet kokiam priešui agresijai ir Vakarų Europą ir padėjo pagrindus užtikrinti tų valstybių kultūros ir civilizacijos klestėjimą.

Antroju atveju tarptautiniame forume sovietai gavo didelį smūgį jų prestižo atžvilgiu. Jeigu tokia švedija ir tokios atsargios naujai išsikūrusios valstybės, kaip Indija ir Pakistanas, balsavo prieš sovietus, tai Kremliui tikrai yra ko galvoti.

Jau nuo Jungtinių Tautų išsikūrimo, nuo San Francisco laiku, pasaulis nešiojosi didžiausį rūpestį — sukurti pastovią taiką. Ir dabar pirmą sykį JT veiklos istorijoje įvyko tai, jog tokiam svarbiam sprendimui neturėjo įtakos baimė prieš raudonąją terorą. Tai pagrindiniai pakeitė JT veldą.

ŠVENTEMS ARTEJANT

Per metines šventes vienišas ir nelaimingas žmogus dar stipriau pajaučia savo skausmą.

Šios šventės lietuvių tautos vaikai minės dar didesniame susikaupime, nei kitados.

Skandžios žinios apie persekiojamus mūsų kraujo brolius tėvynėje, be abejo, temdys šventines nuotaikas ne tik naujai atvykusiems, bet ir seniesiems Amerikos lietuviams.

Lietuvoje esantiems, deja, šiuo metu niekuo negalima padėti, nes juos skiria nuo mūsų "geležinė uždanga". Tačiau tos "uždangos" pasienyje, tremties stovyklose, dar tebeskursta mūsų tautiečių dalis. BALF'o pirmininkas dr. J. Končius išsuntinėjo laiškus, kviedamas Amerikoje gyvenančiuosius lietuvius paremti tremtinius. Žinoma, čia reikia pagal išgalės atsiliepti, bet šventė progą negalima atsisakyti ir individualiai pasiųsti koki nors siuntinėį tremtiniui. Tai ji ne tik sustiprins materialiai, bet ir dvasiniai pakels, nes primins, kad antroje Atlanto pusėje dar stipriai plaka lietuviškoji širdis.

DIENU SŪKURYJE

Ar tik nepersidainavo ta Chicaga?

Gal būt, tai grynai asmens nuomonė, tačiau pareiškiamas iš širdies: lietuviškas laikraštis — šitai žvaigždė vakarė, audrose blaškoma laivui į gimtąjį uostą rodanti.

Lietuviškas laikraštis — šitai lyg tėviškes versmės vanduo, kuris atgauna svetimų šalių karščių ir nesibaigiančios kelionės dukių užgultą gomurį.

Lietuviškas laikraštis — šilima, bendrant per šių dienų dar akio ir kurčio pasaulio pusnis ir pelkes.

Lietuviškas laikraštis per ilgai nedienojančios aušra ir nerimu sklidino vakaro žara ir, dar pridurkim, vaivorykštė, kai įvargęs žvilgnis po nesavą dangų ieško bent kristelio Lietuvos rimties, tylos ir pusiausvyros...

Sunkus būtų, sunkus ir be ribų šurpus politinio emigranto gyvenimas, jei, po darbo sugrįžęs ir prakaitu nusiprausęs, negalėtų pasileisti savą lietuviškąjį laikraštį beskaitydamas. Dabar pilnai suprantu, kas jėga prieš kelias dešimtis metų gundė angliakausius grinorius skubėti sumesti keletą dolerių dr. J. Šliūpi ir prašyti iš jo "Lietuviškojo Balso". Kaip žuvis be vandens, taip tremtinys be tėvynės kilmato negi gyvens, ir to kilmato širdžiai atgauti ir protui sustiprinti teduoda savas visokeriopai, o visų pirma per spaudą, reikiama žodis.

Deja, spalio 20 d. — lapkričio 20 d. būvyje, bevartydamas Chicagos lietuviškus laikraštus, norėjai žmogus kartoti vienos L. Dovydeno novelės antraštinius žodžius: — Aš norėčiau būti Hirošimo!

Imkim faktus iš eilės: pasiruošimas, o po to ir pats visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas, vis šurpintis žinios iš anapus geležinės uždangos, laivas po laivo, kaip iš gausybių rago, atveža laikinosios pastogės prof. Pr. Skardžių (Lietuvių Kalbos Vadovo šlovings Vadovas), prof. Vlova ir Mykolas Biržiškus (gimtojo rašto istorikus, vasario 16 d. akto pasirašytojus ir t.t.), prof. J. Puzina (arheologas arba — kitaip tariant — didįjį sugėbtoją atkurti giliją senovę ir iš rašto, ir iš kiekvieno tėviškes žemės grumtelio) ir kt. Bet visa tai dingsta vienos ar tistės perreklamuoto koncerto šėšelyje.

Daug ką žmogus paleidi negirdomis (o gal gi: tyla — gera byla?), tačiau paskaičius pastabas reklancia antrašte

"Lietuvos žvaigždės", žurnalisto pareiga liepia nutraukti bet kokį abajuomo sąmokslą: — ko toliau nuo žvaigždžių, konkretų gyvenimą!

Jei dar antras trečias toks nutikimas, laikraščiu skiltys pavirs gryna asmenine reklama, ir, praradus laiko bei vietos, sąlygų ir pagrindinių pareigų proporcija, ims plisti... visuomeninio polio liga.

Sįmet visuotiniai minime dr. V. Kudirkos mirties sukaktį ir, grįžtelėję į jo Raštų 2 t. 30—31 psl., žinome, kaip lietuviškųjų pavardžių nokoijama peikė Didysis Varpininkas. O Chicagoje... tarpsrovinis artistės sutikimo ir pagerbimo komitetas išdėdžiai ir viešai (per visus Chicagos lietuvių laikraščius) sankcionuoja artistės suamanytą ir gerbėjų paremtą pavardės apipiaustymo akciją. O pavyzdžiai (apsaugok, Viešpatie, nuo tokių pavyzdžių), kaip sakoma, užkrečia. Juk, jei valia aukštam Lietuvos Valstybės pareigūnui (Valstybės pagalba meno mokyklai), anot Kudirkos, cyrietytis, kodėl tuo šuntakeliu nepasekti eiliniam politiniam emigrantui, kadais savo mokesčiai išlankiamam Operą ir jos kolektyvą? Kur taip mikeliausim? Yra atsakomybė už savo veiksmus net ir už tėvynės ribų.

Kitoje vietoje (Raštai, 3 t. 227 psl.) dr. V. Kudirka teigė:

"Tautai mažą naudą iš to, kad koks nors P. A., būdamas specialistu astronomu, atras naują 10-tos eilės planetą, arba ponas B., būdamas daktaru, išras naują bakteriją. Daug daugiau naudą ji turi iš tokių, kurie gali duoti patarmę, ieškant šviesos ir politiškos laisvės".

Man dedas, kol neapėmė tuštybės siaubas, "Haukimės parvergtai tautai išganymo ieškoji Metropolitan" opereje. Jei kas stengiasi ir "patenka ten, tai puiku, galimė pridurti — pavyko apsidrausti savo egzistencija. Bet iš to fakto daryti... rezistencija — visuomeniška klaidingas manymas. Mums šiandien reikia kopiti ne i operą, bet i tribūnas, skverbių i kongresus, i betkuri Vakarų opiniją formuojanti viešo politinio veikimo postą.

Antra grūžas, ar prasminga įsistebinti vien i operas, kai gyvenimas verčia bristi nedėkinga, bet išbrist privalomą šių dienų purvą. Ši teigima pilnai patvirtins ateityje kultūros istorija. Man dedas, Tautai pravardė atgajvinti H.

Kačinsko (ir jo 3 šaunių grenadierų šėšėmos, Brinkos ir Zukausko) Klumpė, kaip kurš tarpsrovinis komitetas padėti vienetui bandyti laimės Metropolitan'e. H. Kačinskas, kaip kuklus politinis emigrantas, iškūrė Bostone ne gaudaus valgio šaukšto pelnytį, bet didžiai dramatos teatro idėjai sklepyti. Kad tai kilni idėja, galime matyti ir iš Keleivio Nr. 47, kur aprašoma Kudirkos minėjimas ir jo įtakos senajam Amerikos Lietuviu: "Ypatingai klausytojus sužavėjo artisto H. Kačinsko gyvai atpasakoti "Tilto atsiminimai". Vienas bostoniškas, kurs pirmą kartą girėdjo artistą H. Kačinską scenoje, išeinant pro duris sakė: "Ale tas Kačinskas yra 'tikras' artistas, jis ir tiltą padarė gyva".

Mūsų pareiga ne Metropolitan'e susirinkusią miescioniją pradžuginti, bet atgajvinti kadais gerą pradžią rodžiusias savų parapijų ir savų organizacijų šalių scenas.

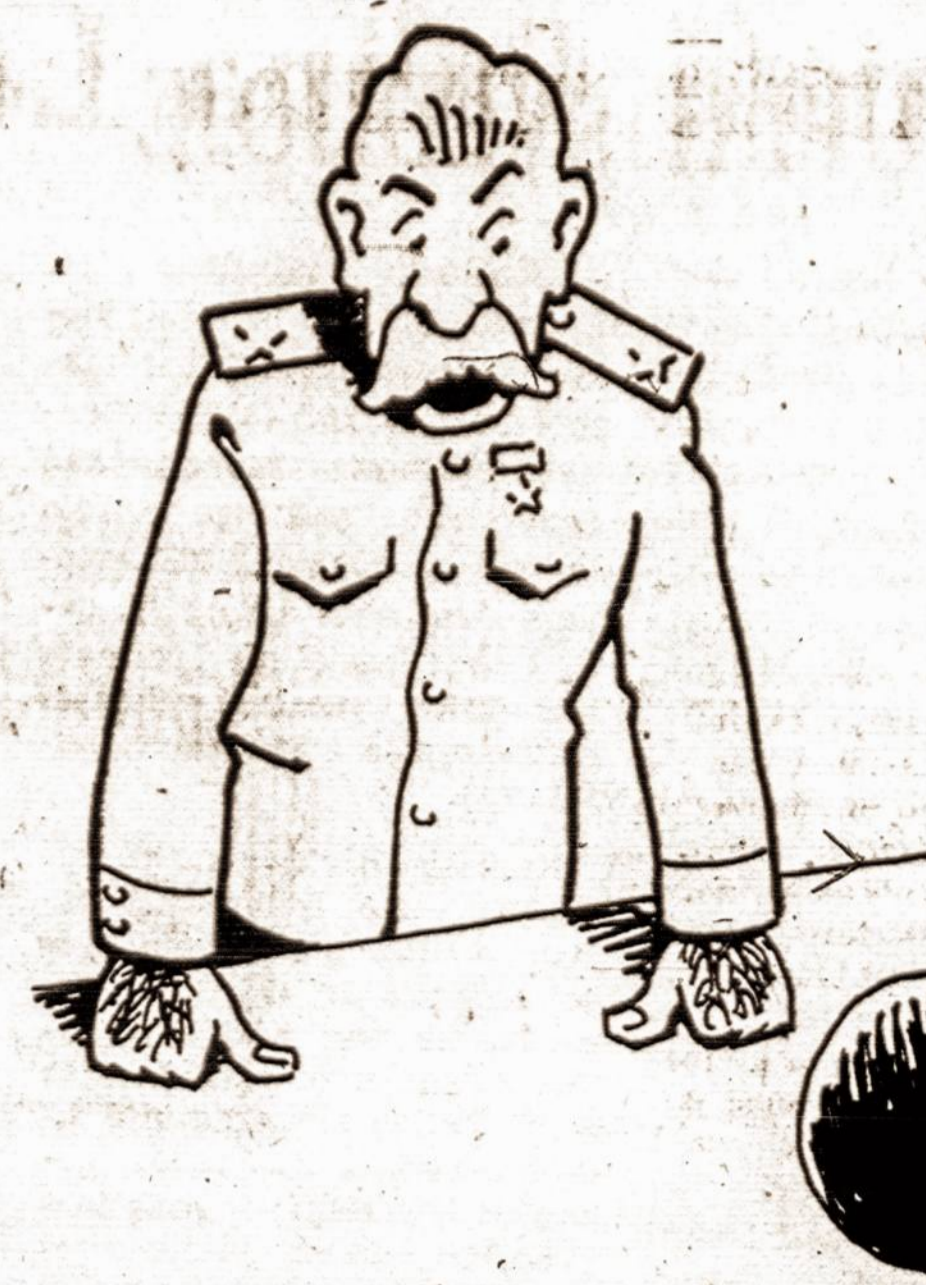
Dar skverbiasi viena pasta bėle: buvo tuščių žmonių, kurie už milijonieriaus ištekancios tautiečių asmenyje bandė sukurti lietuviškąją Zana Darką (Jeanne d'Arc), o tai tebuvo eilinių misrių šėimų nesmagi istorijėle. Šėimų dienos yra perdaug rimtos ir i gyvenimą kompaktine mase (tarpsroviniams komitetams vadovaujant) žvelgti po operų užkulnius ar milijonierių vaigomuosius yra prasilenkimas su dienos reikalavimais. Čia neįsėdžiama nė vieno mūsų dainininko (ir netgi anos laikraščiuose Visuotinio Kongreso reikalus pralenkusios artistės, žinoma, skilių atžvilgiu) pastangų, koprasmingiau praleisti tremties negando laikas, bet atkreipiama dėmesys i būtiną reikala visur ir visada skirti tautos ir asmens interesus ir niekada neperžengti proporcijos.

Dar pridurkias: gera, kai mūsų dainininkai kviečiami iš kolonijos i koloniją, bet podraug kyla pagrįstas susirūpinimas: Ar anų kolonijai ir organizacijų vadovaujantieji asmens negalėtų bandyti įgyvendinti tokią proporciją:

— vienas dainininkas plus vienas rašytojas!

Niekas ubagai lazdos nepavydi, bet gi rašytojų pamiršimas — yra tiesioginis veikimas prieš savo kultūros išsaugojimo ir puoselėjimo idėją. Būkimė apdairūs ir visur prisilaikykime saiko, ir tai vardan tos Lietuvos...

J. Ciešas

Kas gi tai: sūris ar atominė bomba?

RYTINĖJE VOKIETIJOJE TIK DEGTINĖ IR ILIUZIJOS

Tuo tarpu, kai komunistinė partija Rytų Vokietijos Respublikoje sėkmingai apėdė vieno ministerijų vietas, dar buvo pasilikusi viena kėdė, kurioi niekas nediršo atsisėsti. Tai aprūpinimo ministerio postas. Maisto ir kuro reikalai šiuo metu sovietinėje zonoje yra patys jautriausi. Komunistai, kaip visada, stengiasi užimti tik tas vietas, kuriose būdami jie galėtų vadovauti ir prižiūrėti, ar visa atliekama pagal jų planą. Bet jie niekur neisiima tokių vietų, kur žino, kad praktikoje susidurs su sunkumais ar darbo nesėkme. Tai jie net nepasiūlė savo kandidato šiam postui, tai tada ūkininkų partija savo ambicijas patenkino, deja, nežinodama, kad čia komunistai kaip tik jiems buvo duobė iškasę.

Maisto reikalai niekad čia nebuvo patenkinoje padėtyje. Tuo labiau pablogėjo dabar, nes sovietinei zoni trūksta ne tik vieno maisto, bet ir pieno, kurio sąskaiton rytinė zona pasirengusi dar labiau susiveržti diržus.

Iš sovietinės zonos ateinančios žinios sako, kad šiemet ypač pablogėjo maitinimo reikalai, nes ne tik trūksta maisto, bet ir labai šlubuoja jo pasikirstymas. Šitokia padėtis susidariusi, trūkstant planingumo ir tvarkos, kurios, deja, nėra sovietinių istaigų darbe. Saksonijoje, pvz., šiemet pavasarį tebuvo apėsta vos pusė bulvėm skirtos žemės plotas. Atsižvelgiant dar ir i tai, jog

šėškos kokybė buvo labai menka, rudeni derlius gautas gana mažas, ir toli gražu, jo nepakanka gyventojų pareiklavimui. Taigi, gyventojai net bulvių negauna tiek, kiek jiems yra skirta pagal kortelės, nekabant jau apie kitus maisto produktus.

Vokiečių sovietinėje spaudoje su pamėgimu kartojama informacija apie mėsos perteklių tėra tik laikraščio populiaris gadinimas. Praktiškai niekad dar gyventojai nėra gavę visos jiems priklausancios mėsos.

Ir taip jau gyventojų mėsos davinys yra pasikirstytas taip, kad tikros mėsos jie tēgauna vos 30 proc., tuo tarpu 70 proc. padenglama jiems kitkuo — dažnai žuvim arba tik jiems buvo duobė iškasę.

Maisto reikalai niekad čia nebuvo patenkinoje padėtyje. Tuo labiau pablogėjo dabar, nes sovietinei zoni trūksta ne tik vieno maisto, bet ir pieno, kurio sąskaiton rytinė zona pasirengusi dar labiau susiveržti diržus.

Iš sovietinės zonos ateinančios žinios sako, kad šiemet ypač pablogėjo maitinimo reikalai, nes ne tik trūksta maisto, bet ir labai šlubuoja jo pasikirstymas. Šitokia padėtis susidariusi, trūkstant planingumo ir tvarkos, kurios, deja, nėra sovietinių istaigų darbe. Saksonijoje, pvz., šiemet pavasarį tebuvo apėsta vos pusė bulvėm skirtos žemės plotas. Atsižvelgiant dar ir i tai, jog

Pačių komunistų leidžiamas laikraštis "Laisvė" mokinių korespondencijoje iš Saale apskrities rašo: "Beveik pusė klasiės mokinių mokytojas turėjo paleisti namo dėl didelių fizinių skausmų, kurie atsirado nuo margarino".

Aprūpinimo ministerija yra labai susirūpinusi susidariusia padėtimi, bet neką ir ji čia tegalė. Šėmėnų pristatymas buvo taip biurokratiškai įvykdytas, kad ūkininkai ir daržininkai jiems priklausanti atlyginimą tegavo tik keliems mėnesiams prāslinkus. O, kad jie patys nepradėtu iš šėmėnų spausti aliejaus, vyriausybė numatė bausmes, toms krautuėms, kurios be leidimų pardavinėtu aliejaus presus.

Beveik kiekvienam Vokietijos laikraščyje nusiskundžiama prekybū trūkumu ir menka ju kokybe. Pvz., nurodoma, jog Magdenburgo miesto ligoninė nuo perėtu metų kovo mėn. nėra gavusi nė vieno gramo angalinio cukraus, kuris ligoninei, kaip žinia, yra labai reikalingas. Valstų ir įvairių organizamų stiprinančių preparatų kainos yra nežmoniškai aukštos net valdinėse parduotėse.

Nuolatots rinkdomi įvairių šėnų daiktų tykimai vajai: tai (Nukelta i 7 pusl.)

Lenkai kėsinaisi i Vilniaus kraštą

Noriu dar kartą atkreipti lietuvių dėmesį i lenkų egzistencinį vyriausybės ir užsienio gyvenancijų lenkų nusistatymą ir laikyseną Vilniaus krašto klausimu. Tikiuosi tai išskaidys daugeliu puoselėjamas viltis.

VYRIAUSYBĖS PAREISKIMAI
Prieš keturių pusejū reikalų ministerijų konferencija Maskvoje, kuri prasidėjo 1947 m. kovo 10 d., lenkų egzistencinį vyriausybę tų pat metų kovo 3 d. padarė pareiškima, kuriame, tarp kitko, pasakyta: "Lenkijos vyriausybė lenkų tautos valia tvirtina, kad sriety, priskirtos prie Lenkijos vakaruose, negali būti laikomos, kaip kompensacija už Sovietų Sąjungos netelsėtai aneksuotas rytines žemes. Šios žemės turi būti Lenkijai grāžintos".

Siemet birželio 6 d. L. R. Tautinės Tarybos (Rada Narodova R. P.) inaguraciniamė posėdyje lenkų egzistencinį vyriausybę, pirmininkas T. Tomaszewski savo expose šitai formulavo savo vyriausybės pažiūras Lenkijos sienų klausimu: "Grāžinimas nepriklausomybės ir laisvės Lenkijai sienose nuo Oderis — Neisė vakaruose iki 1939 m. sienų rytuose — reikalas paprastas — bus svarbiausias len-

kų vyriausybės uždavinys". Vėliau, birželio 29 d. tos pačios tarybos posėdyje vadovaujantis lenkų užsienio politikas M. Sokolowski savo kalboje pabrėžė: "Bendras vyriausybės užsienio politikos tikslas buvo apibrėžtas pono premjero J. Jis yra paprastas ir aiškus: tai yra Lenkijos laisvė ir nepriklausomybė, jos sienose nuo Oderis — Neisė vakaruose iki 1939 m. rytinių sienų. Visos mūsų pastangos turi būti vertinamos požiūriu, kiek jos vertingos, skėiant šio tikslo".

Pagaliau, dešimties metų nuo karo prasidėjimo progą šiais metais, rugsėjo 1 d. paskelbtame šios vyriausybės atsisaukime visai aiškiai ir nedviprasmiškai užakcentuota, kad Vilniaus kraštas yra lenkų žemė.

PROPAGANDA SPAUDOJE
Lenkų vadovaujančių politikų duodamos direktyvos vykdomos spaudoje, visomis progomis stovyklose ir emigracijoje. Nekalbant apie "Lwow i Wilno" ir kitą gausią pasaulišką spaudą, net grynai religijous reikalams skirtas laikraštis, kaip "Slowo Katołiekie" nuolat pareiškia lenkų kėslus i Vilnių. Beveik kiekviename numeryje galima rasti šia tema vis ką nors parašyta.

POLITIKO PAREISKIMAS

Rugsėjo 2 d. New Yorke buvo lenkų iškilmingai minima generolo Kazimiero Pulaskio metinė sukaktis. Minėjime dalyvavo New Yorke gubernatoriaus E. Dewey, New Jersey gubernatorius Alfred Driscoll, senatorius J. Foster Dulles ir kiti aukšti pareigūnai bei politikai. Jei lenkų spauda tiksliai paduoda, John Foster Dulles šiose iškilmėse pasakė: "Traagiška mūsų vyriausybės klaida buvo 1945 m. ta, kad leidome sovietams sukonsoliduoti jų agresiją užimti rytines Lenkijos žemes ir sudaryti marionetinį režimā ilkusioj lenkų valstybės daly. Tai buvo tragiškas Atlanto Chartos pažeidimas. Išpareigoju vesti nepaliamą kovą, kad Lenkijai būtų grāžinta laisvė ir nepriklausomybė. Padarysiu visa, ką galėsiu, kad nepriklausomos Lenkijos atkūrimas taptų USA užsienio politikos sudedama dalimi".

PROPAGANDA STOVYKLOSE

Kad aiškiau būtų, kas dedasi lenkų stovyklose Vokietijoje, paktuosiu "Lietuvio" korespondentui pranešimą, tilpusį š. m. spalio 1 d. Nr. 21: "Šias elutes rašančiam teko aplankyti kal kurias lenkų stovyklas Vokietijoje, stebėti jų įrengimus, papuošimus, daly-

vauti viename kitame mišėjime ir tuo būdu patirti tas nuotaikas, kuriomis gyvena tremtiniai lenkai.

Beveik kiekvienoje jų ruoštoje stovykloje bei kolyktoje ypatingai pagarioje vietoje iruostas Aušros Vartų Vilniuje Dievo Motinos paveikslas, papuoštas — užrašu "Krołowa Polska". Kodėl gi ne "Matka Boska Czestochowska", kodėl ne kitu šventu ir visiems lenkams brangiu paveikslu?

KĄ DARYTI?

Visa tai rodo, kad lenkai varo intensyvią propagandą, kuri siekia įtikinti viešąją opiniją ir įtakingus politikus (žinoma, ir save!), kad Vilniaus kraštas esanti lenkų žemė ir, kad jis ligainui, trūkstyti būti Lenkijai grāžintas.

I lenkų vedamą propagandą reikėtu tinkamai atsakyti. Nėdeliant reikia suorganizuoti Vilniaus interesams saugoti jau kartą pasiūlytą organą. Be to, jei lenkai savo nusistatymo Vilniaus krašto klausimu ir toliau neredviduos, mūsų politinė vadovybė turės siekti susitarimo ir glaudaus bendradarbiavimo su tų tautų politinėmis vadovybėmis, kurių teritorinius interesus pažeidžia ar pažeisti siekia lenkų imperIALIZMAS.

Pianistė Galina Leonienė

Ji dalyvauja Vienybės metiniame koncerte, 1950 m. sausio 29 d.

NUO 5 M. SU PIANINU

Galina Leonienė, jau nuo penkerių savo amžiaus metų pajutusi traukimą prie pianino, ne tik pati pramoko gaidas, bet ir skambinti pradėjo ankščiau, negu išmoko skaltinti ir rašyti. Greičiausia iš savo motinos ji paveldėjo tą muzikos meilę ir gabumus, nes ji pati ir skambino ir dainavo, o tėvas — chemijos profesorius (prof. P. Juodakis), nors ir buvo nepaprastai jautrus žmogus, muziką tik mėgo, ja neprisidėmė.

Tačiau abudu tėvai atkreipė dėmesį į savo dukrą, paėmė ją pianino mokytoją, kuris, susipažinęs su vaiku, kalbino tėvus atiduoti ją į Petrapilio konservatoriją.

GABIJŲ EILEJE

Ir tikriausiai jaunoji Galina tenai būtų patekusi, bet pasišaliniai įvykiai kitaip nulėmė. Užtelėjusi sovietinės revoliucijos banga blaškė šeimą po visą kraštą, kol, pagaliau atsidurta laisvojoje Lietuvoje. Čia ir prasidėda sistemingas jos mokymasis.

Būdama gimnazijoje, ji lankė ir Kauno Konservatoriją, kuriai pradėjo vadovavo prof. J. Gruodis, o vėliau kompozitorius prof. K. V. Banaitis, šiuo metu gyvenęs Brooklyne.

Jaunoji menininkė mokėsi pirmavo, nuolatos būdama gausiausių mokinių tarpe. 1933 m. baigus geriausias pažyrimais konservatoriją, palieka ma tenai dirbti pedagoginį darbą kaip savo mokytojų prof. V. Rudzicko asistentė.

PEDAGOGĖ IR SOLISTĖ

Vėliau pakeičia ir mokytojų, ir savo pianino klase veda per 10 metų, — ligi 1943 m. Norėdama, savo srityje dar labiau pagilinti žinias, ji dažnai lankosi užsienyje, pradžioje Lenkijoje, vėliau Londone, tobulindamosi pas pasaulinio garso pianistę, virtuozą Egon Petri, kuris yra plačiai pažįstamas ir amerikiečių muzikos visuomenėi.

Tačiau ji nesitenkino vien pedagoginiu darbu. Rūpestingai dirbdama, ji lygiagrečiai reikišiai, ir kaip pianistė koncertinė. Didesnius savo pasidarymus ji pradeda 1935 m. Pirmasis jos debiutas buvo Kauno Valstybiniam Teatre Čaikovskio muzikos koncerte, kuri dirigavo garsus dirigentas Emil Cooper.

Po to ji dalyvauja visose eilėse teatre ruošiamųjų simfoninių koncertų, atlikdama įdomiausių ir sunkiausių fortepijono koncertus, skambindama Brahmsio, Rachmaninovo, Paganini, Liszto ir kt. muzikų kūrinius. Koncertuose dalyvauja kartu su pasauliniu vardu dirigentais, tokiais, kaip, pvz., Leo Bleck, Issai Dobroven, Steinmann ir kt., iš kurių yra susilaukusi geriausių atsiliepimų.

KAI VISI LAUKIA DOVANŲ...

Gražus yra paprotys Kalėdų švenčių proga artimiesiems dovantoti mažesnių ar didesnių dovanų. Visame kriščiūniskame pasaulyje šis paprotys yra paplitęs, ir Kalėdoms besitariant ne vienam jis sutelkia malonus rūpesčius: kokią dovaną šiemet pasirinkti? Kas geresnio, kas vertingesnio ir savo vertės nemustojančio bus už kalėdinę dovaną, jei ne lietuviškoji knyga? Šią dovaną pasirinkdamas, paremsi ir sunkų knygos išleidimą, ir jos plitimą, kelsti lietuviškojo žodžio kultūrą ir užtikrinsi jo ateitį. Knyga — vertinga dovaną ir senam ir jaunam, ir mokytam ir mažamokslui, tik mokiak ją parinkti pagal amžių ir išsilavinimą.

O pasirinkti yra iš ko. Pasakutiniai mėnesiais išleista naujų lietuviškų knygų ir Amerikoje, ir Vokietijoje, ir kitur. Jaunimas turi ką pasirinkti iš pačių naujausių leidinių: Vytės Nemunėlio eilėraščių "Pavasario vėjelis", Stepo Zbarsko "Doleris iš Pitsburgho" ir "Mėnesieno sėja", J. Burkaus "Mažųjų dienele", Juliaus Kaupo "Dak-

GALINA LEONIENĖ

Salia pasirodymų simfoniuose koncertuose, ji nuolatos ruošia piano recitalius Kaune, Rygoje ir kt. Jau buvo sutartas gastrolės ir Varšuvoje, bet jas karas sutrukdė.

MININKĖ TREMTYJE

Pasaulinių karų sukūriai nutraukia kūrybinį Galinos Leonienės darbą. Tačiau, pasibaigus bombardavimams ir karui, ji vėl sugrįžta prie savo darbo. Ji čia gausiai koncertuoja pietinėse Vokietijos miestuose, ruošdama viešus recitalius lietuviams ir vokiečiams. Vokiečiai, kurie ypač santūrius buvo sveikintuoliais, savo muzikos kritikose visados palankiai atsiliepė, tinkamai ją įvertindami.

Štai, pvz., "Thubingener Zeitung" apie jos koncertą rašė: "Stambių duomenų pianistė teko pažinti G. Leon. asmenyje. Greta vyriškos interpretacijos ir gilios dramatinės, ypač itikimantis švelnus, jautrus pianissimo ir gilus pianissimo muzikalumas...". "Stuttgarter Zeitung", tarp kitko, rašė: "Pianistės G. Leon. skambinimas pasižymi tauriu intelektualizmu, nepaprastu jautrumu ir aukštu skoningumu... Puikiai išvystyta technika, vyriškas užgavimas, dainuojantis, švelnus pianissimo..."

DIRBA SAVO SRITYJE

Naujoje šalyje — Amerikoje pianistė Galina Leonienė turėjo daugiau laimės, negu kitur. Čia ji dirba savo srityje,

taras Krištukas pragare", Balės Voveraitės "Mano svilpa", Vytauto Tamulaičio "Sugrįžimas" ir kt. Senimui vėl grožinės literatūros pasirinkimas: Vinco Krėvės naujausias veikalas "Dangaus ir žemės sūnys", Ljudo Dovydeno "Žmonės ant vieškelio", Dr. J. Balio "Istoriniai padavimai", B. Brazdionio "Per pasaulį keliauja žmogus", Mėskučio "Kunigas Mykolas", A. Vaičiūnaičio "Iš bakūzės samanota" ir "Italijos valdai", J. Nevardausko "Užrūstinti dievai" ir daugelis kitų. O kur visa eilė puikiausių knygų, išleistų seniau Amerikoje ir tremtyje — Vokietijoje. Jos visos telkiamos šimame krašte, kur ir mūsų tautiečių dauguma ieškosi sau pastogės. Tėbūna tad pirmasis naujosios pastogės papuošalas — lietuviškoji knyga, kuri Kūčių vakarą nuskaudins Tavo artimųjų veidus ir bus malonus palydovas naujo gyvenimo kelyje.

J. Zilvinas

Knygų naujienos, o taip pat ir seniau išleisti leidiniai gausiami Lietuvių Spaudos Centre šiuo adresu: Gabija, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

DAIŲ IVAIRENYBĖS

SURINKO DR. J. BALYS

EINA MERGELIŲ DIDELIS PULKAS

Vai per girių, per žaliųjų, Lėkia paukšteliai didelis pulkas (2). Visi paukšteliai čulbėdami, (2) Viena gegula lūždėdama.

Da jai raibai daugelis rūpi, Daugelis rūpi, nemažo reikia. Reikia gegulai anksti rytą, Anksti rytą atsikeltie, (2) Zaliai girėi išlakiotie, (2) Drabni paukšteliai pribudytytie, (2)

Po visas šales išsiundytytie, Vai per avarų, per didįjį, Eina mergelių didelis pulkas (2)

Visos mergelės dainuodamos, (2) Tiktai viena lūždėdama.

Ba jės jaunai daugelis rūpi, Daugelis rūpi, nemažo reikia. Reikia jai jaunai anksti rytą, Anksti rytą atsikeltie, (2) Sešero dvaras išvaikšiotie, (2) Lūdnia draugėlė pribudytytie, (2) Sunkiem darbeliam išuotytytie.

"Dainuoja grikius ir avižas pjaunant".

Dain.: Elena Pigagienė, 65. Gimt.: Perloja. Atv.: 1905. Gyv.: 229 Ames St., Brockton, Mass. Užr.: 1949.9.2. Arch.: R 39/11.

Da sukaktuvininkai

Prof. Kazimieras Būga

Siemet gruodžio-2 d. sukako 25 metai, kai mirė mūsų didysis kalbininkas, daugelio kalbinų darbų bei straipsnių autorius prof. Kazimieras Būga. K. Būga gimė 1879 m. Pažėgės vienkiemyje, Dusetų valsč. Aukštųjų mokslus baigė Petrapilyje, kur po to buvo palktas prie to paties u- to lyginamojo kalbų mokslo katedros. Porą metų mokslo žinias gilina Vokietijoje, o vėliau vėl dirba Petrapilio ir Parmės universitetuose. 1920 m. grįžta į Lietuvą. Čia skaito paskaitas Aukštųjų mokslo Kursuose ir vėliau universitetuose. Deja, neišgal jam teko dėstyti savajame u- te, nes staigi mirė 1924 m. jį išskyrė iš gyvųjų tarpo. Mirė Karaliaučiaus ligoninėje, palaidotas Kaune, kur savo amžinojo poilsio vietą yra radę ir dar du didieji mūsų bendrinės rašomosios kalbos tėvai — prof. K. Jaunius ir prof. J. Jablonskis.

K. Būga per 20 metų dirbo lituanistikos darbu. Be daugelio straipsnių kalbiniais klausimais laikraščiuose, jis išleido ir svarbių darbų, kaip: Aisčių praeitis, Apie lietuvių asmens vardus, Kalbų mokslas

bei mūsų senovė, Kalba ir Se-novė ir kt. Buvo pradėjęs leisti ir "Lietuvių kalbos žodyną", kurio, deja, nebespėjo užbaigti. Šiuo didžiu darbu tikrai būtų pastatęs amžiną paminklą ir sau ir savo gimtajai kalbai.

Savo kalbiniais darbais, remdamasis žmonių kalba, asmenvardžiais, lyginamąja gramatika ir pačios lietuvių žemės kalba, tiesė kelius mūsų senovės pažinti. Kaip lingvistas istorikas jis gyveno įvairius kalbos istorijos klausimus. Gerai pažindamas lietuvių kalbos tarmes, jis aiškino jų atsiradimo ir nykimo priežastis. Be-ne jo buvo sudarytas ir pirmasis lietuvių kalbos tarmių žemėlapis. Būga, kaip didžiulias lietuvių kalbos teoretikas, ir kartu praktikas, yra daugelio kalbos dėsnių aiškintojas ir naujų sudarytojas. Todėl savo darbais yra daug davęs mūsų kalbos ir lyginamam kalbų mokslui.

Simanas Daukantas

Prieš 85 metus, t. y. 1864 m. gruodžio 6 d., Paplėje mirė Simanas Daukantas. Tai tikra vargo pelė. Jis visa savo gyvenimą skyrė Lietuvos praečiai tirti ir lietuvių švietimui kelti. Jis buvo pirmas sa-

moningas lietuvis, kuriame, kaip nė viename kitame anuo metu, pasireiškia antilenkiškas nusistatymas. Po 1569 metų (Lublino unijos) Lietuva irusi ir nykusi, kur tik ją "kalba, žali bruknelė, nuo spėgų apšarmojusti" belikus. Jis pirmasis ryžosi išlukstenti lietuvių iš lietuvių-jenka tuo metu, kai daugelis mūsų bajorų laikė save nacione Polonij, gente Lituanus. Būdamas valstietiško sūnus, jis kovoją ir prieš poną, nes tik per jį-tas luominis bei socialinis skirtumas buvo atgabentas iš lenkų. Tad ir lietuviybės atgijimą jis grindžia ne ponais, bet tik valstietiškais. Daugelį savo veikalų jis tik prastems žmonėms skiria: "Aš nieš dėl mokyty vyrų ir galvočių, bet dėl tų motinų rašiau, kurios geb savo vaikams darbus jų bočių pasakoti: o be raštų daug kartų apstrink".

S. Daukantas yra parašęs 28 veikalus. Daž jį skyrė Nau-dies švietimui ir ūkio retkai-lams, daži — mokykloms. Tačiau svarbiausi jo veikalai yra istoriniai. Čia jis nori skaitytojams parodyti jų protėvių garbę, tikrąjį Lietuvos garbin-gos praeities paveikslą, kuri daugelis svetimųjų rašytojų buvo iškreipę. Šiems darbams jis ir skyrė visą savo gyvenimą. Žymiausi istoriniai veikalai yra: Būdas senovės Lietuvių Kalėdų ir Žemaičių, Darbai senųjų lietuvių ir žemaičių ir Istorija Žemaitiška. Tuos istorinius veikalus jis rašė lietuvių visuomenėi, kad ji susiprastų ir papabūtų. Tai pirmieji lietuvių kultūros istorijos veikalai lietuvių kalba.

Ad. Dimas

SENOVĖS LIETUVIŲ BUKLUMAS

(Iš S. Daukanto "Būdo")

Visa senovės lietuvių, kalėnų ir žemaičių, gudrybė bu-vo ta, jog visa, ko vien reiki-ant, patys sau steigė, idant svetimo nereikalaute, kaip moteriškosios, taip ir vyriš-kiųjų. Ir taip moteriškosios verpė, audė ir dažė savo dro-šes ir milus įvairiomis spalvo-mis niekieno nemokomos, pa-čių dažyėmis, savo prasna. Vyriškijai taip pat statė sau visus trobesius, svėtimo meis-tros nereikalaudami, dailidavo ratas, važius, šlajas ir roges. Vokiečiams užgulus jūrinės jų plis, beje, Klaipeidos, Liepojos, Lietupio ir Daugavos, kad ne-begalėjo patys su svečia šalia per jūrą beprekioti, tad, ne-begaudami ne nuo kur geležies žambiū noragams, iš medžio juos dirbo. Todėl nuo senų lai-kų tariama yra: lietuvis išjo-ja į girią raitas, o parvažiuo-ja važiuotas. Taip pat įran-kius, kuriais namus statė ar dailidavo, patys sau kalė nie-kieno nemokomi, nes, šiandien dar į žmogų rūpinantis kokio daikto išteigimu dejuojant ne-sugebėjimu, sako: "akis pasi-

klauk" arba "bukius ir su ža-sia moka arti", kaipogi, jų nuomohe, žmogus, ką paregė-les, tą turi padirbti ir taip jų gražtai, kaitai, stygos, skaptai, kirviai, skliutai yra pačių dirb-ti. Lygia dalia dailidavo sau patys namų baldus, beje: ku-bilus, bosus, verpeles, pinti-nes, rėčius, kretelius, sietus, sė-žuves, minkytuvus, lovius, rak-tines, kipius, gėidas. Taip pat ir kita budo padargą sau tie-kė: plėškes, apnarius, brizgi-us, strangus, tinklus, krytus, kampakus, venturius, rūzius, kinkymus, pavalkus, kamantus, jenas — trumpai sakant, visa, ko vien butui reikiant, visa sau patys savo prasna dirbo. Per-kašes botius lazdos sau ne-pirko, su ievine, savo liekne iš-piauta, krupstinėjo. Lygia da-lia moteriškosios pirkinjų ne-gėidė ir per visų didžiausių gėdą būtų sau turėjusios sve-čios nuometa sau ant galvos vyturti ar sėrmę apsiplikti, nes jų stakės, skietai, nestu-vali, lankaiči, vyturvali buvo jų vyrų dirbti. Tačiau gebėjimą vi-sokiam amatui šiandien dar regėti.

Kas nežino šiandien tokių

vyrų, kurie, niekame nesimo-kė ir nė raidės rašto nežino-dami, skambančius laikro-džius dirba, kurie savo laibu-mu ir tikrumu gal lygintis su visų didžiųjų meistrų laikro-džiais? Taip pat Luoba, rašto nemokėdamas, iš akmenėlių, papailias surankiotų, dažus trindamas, paveikslus į baž-nyčias tēplojo. 1790 metais dailiė Mancys, visų dar mi-nimas, ketino ratus padirbti, kurie be arklų rietės, beb, ne-gavęs nė nuo vieno šimto me-tyų paskolinti medžiagą, turė-jo liautis nuo savo ketėjimo, nieko nenuveikęs. Kurį dieną niekas netikėtu, jei šiandien angliai, 40 metų būvus, nebū-tų tu nuveikė. Pasaulis žė-bėtų lietuvių, kalėnų ir žė-maičių, protų ir bukumų, kad būtų buvę toje žemėje akųjų didžturčių ar kunigų, kurie būtų suteikę, pragumo jėms pasaulį regėti ir savo amatai permalynti, bet, neradami ne nuo ko globos, miršta pasau-liui nežinomi. Tuo tarpu pra-salietiai vis taria, jog mūsų krašto žmogus gyvulio prota, ne žmogaus, teturi, nes nieko garsaus nepadarė, vienok tel-

G. A. BIURGER

BARONO MIUNCHHAUZENO NUOTYKIAI

KELIAUJANT, KARIAUJANT IR MEDZIOJANT

Greitai pasiekiau artimiausią kaimą, pasišaukiau kasyklų žmones, kurie paga-liau po ilgo ir varginančio darbo ištraukė nukentėjusiuosius dienos švieson iš devyniolikos sieksnių gylio šulinio.

Pirmasis dienos švieson buvo ištrauktas tarnas, paskiau jo arklys, tada leitenan-tas su jo arkliu, vėliau mano žmona ir paskiausiai jos turkiškasis kuinas.

Nuostabiliausia tai, kad žmonės ir arklai, neminint maženių įdrėškimų, beveik nebū-vo sužaloti, bet už tai daugiau neapsako-mos baimės turėjo iškentėti.

Apie bet kokią medžioklę, savaimė su-prantama, dabar nebuvo ko begalvoti. O kadangi skaitytojas, kaip aš spėju, laikė šito pasakojimo buvo užmiręs mano šunį, -tai, manau, jis nenusėbė, jog ir aš apie tą šunį daugiau negalvoju.

Kitą rytą tarnybiniams reikalais skubiai turėjau išvykti į kelionę, iš kurios grįžau tik po keturiolikos dienų. Grįžęs tuojau pasigėdau savo Dianos.

Niekas iš namiškių ja nepasirūpino, nes vis manė, kad ji bus drauge su manim iš-bėgus, o dabar, didžiausiam mano širdies skausmui, niekur jos nebuvo galima be-rasti.

Pagaliau dingtelėjo man galvon mintis:

o gal jį dar prie kurapkų tebėra? Viltis ir baimė išvijo mane jos ieškoti. Ir, neapsa-komam džiaugsmui, mano Diana tebesto-vėjo toje pačioje vietoje, kur aš ją buvau palikęs prieš keturioliką dienų!

"Avance!" — sušaukau, ir ji tuojau šo-ko iš vietos, o aš vienu šviu numušiau dvidešimt penkias kurapkas.

Bet vargšas gyvulus buvo taip peralkęs ir peryargęs, kad vos begalėjo prie manęs prišliaužti. Norėdamas parsigabenti na-mo, turėjau pasiimti jį su savim ant arkl-io ir su dideliu džiaugsmu pergyventi tą nepatogumą.

Po kelių dienų geros priežiūros jis vėl buvo vikrus ir linksmas, kaip ir anksčiau. Jo dėka po keletos savaitių aš galėjau išpėti vieną mislę, kuri be jo greičiausiai būtų likusi amžinai neįspėta.

Kartą dvi dienas vaikiausi vieną tokią kiškį, kurį mano šuo dažnai užvarydavo, bet jokiu būdu negalėjau jo nušauti.

Perdaug nepaprastų dalykų esu pergy-venęs, kad būčiau galėjęs tikėti kokiais nors burtais, bet šiuo atveju jau ir aš bu-vau vartėjas savo gudrybių galai.

Pagaliau kiškis taip priartėjo, kad šviu lengvai galėjau jį pasiekti. Jis krito, ir kas galėtų atvažiuoti mano nusteblimā, kai tą kiškį iš arti pamačiau!

Mano žuikis turėjo keturias kojas apa-čio ir keturias ant nugaros. Kai dvi apa-tinės poros pavargdavo, tai jis, matyt, kaip miklus plaukikas, vienodai galis plaukti ant pilvo ir ant nugaros, apsi-vers-davo aukštiehinkas ir kitomis dviem poromis vėl leisdavo toliau padidintu greičiu.

Niekad po to panašios rūšies žuikio ne-besutikau. Ir šito nebūčiau pagavęs, jei

mano šuo nebūtų buvęs toks tobulas. Ši-tuo tobulumu jis pralenkė visą savo gim-i-nę, jog nesvyruodamas aš jam duočiau "Vienintelio" vardą, jei tos garbės iš jo nebūtų paveržęs vienas mano kurtas.

Tas gyvulėlis stebino visus ne tiek savo išvaizda, kiek nepaprastu greitumu. Kas tik jį matė, tas turėjo stebėtis ir galėjo su-prasti, kodėl aš jį taip mėgau ir nuolat su juo medžiodavau. Man tarndamas, jis taip greitai, taip dažnai ir taip ilgai bėgiojo, jog nuo to kojos jam nudilo ligi pat pilvo, ir todėl savo amžiaus gale jis beliko man naudingas kaip opėrų medžio-tojas, kurio pareigose ištarnavo dar kele-tą metų.

Tarp kitko turiu priminti, kad tas man ilgai tarnavęs kurtas buvo kalė. Kartą ji vijosi žuikį, o aš, nors ir raitas, tik toli atsilikęs tegalėjau juos sekti. Staiga iš-girdau lyg visos šunų gaujos skalijimą, bet toki silpną ir švelnų, jog iš karto ne-galėjau išvaizduoti, kas tai galėtų būti. Prisiartinęs pamačiau nuostabų reginį: žuikienė bėgdama gimdė žuikučius, o ma-no kalė — šuniukus. Žuikučių buvo tiek pat, kiek ir tų šuniukų, kurie tuos žuiku-čius ne tik vijosi, bet juos ir sugaudė. To-dėl medžioklės gale iš karto turėjau šešis žuikius ir šešis šunis, nors pradėjau tik su vienu šumi.

Su tokiu pat malonumu aš prisimenu ši-tą nepaprastą kalę, kaip ir vieną lietuviš-kos veislės arkį, kurio už jokius pinigus nebūtų galima nupirkti. Šią arkį aš įsi-gijau ne tik kad atsitiktiniu būdu, bet jis sudarė ir geriausią progą mano jojimo manui parodyti.

Motery Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENE

Lietuvos dailininkės

Lietuvės dailininkės neliko tik vardu didžiuliu, bet yra įsilungusios į bendrą kultūrinį darbą. Jau ir tremtyje sutinkame gražų jų būrį, net 13, žinoma, dalis pasiliks pavergtoje tėvynėje. Stoms, vadinamai trylikos grupelė, tenka ne tik kelti lietuviybės vardą, bet, kartų ir reprezentuoti pačią Lietuvą. Tremtyje lietuvių nebuvo susigūžusi ir bestrūpinanti tik linoba ar maisto reikalais, bet stengėsi nešti tremties naštos dalį. Ją matėme ir visuomeninėje veikloje, jau nekaltant apie kultūrinę. Ypač ryškiai išsiskyrė dailininkės, kurios, neatsisveikindamos, sunaikias sąlygas ir įvairius neteklius, kūrė.

Jas sutikome vienoje ar kitoje parodoje, ką pastebėjo ir sveikintamieji. Jos įsilungę ir taip svarbų auklėjimo darbą, nutrukusias nuo kitų darbų jos tapė, raizė. Bet ir čia buvo jų darbo nepabaiga, nes jos turėjo ir dekoruoti, iškilmes rengti, net projektus tapetiniams drabužiams ruošti, tai ir naktį kartais trūkdavo.

Vieną senesnę kartos dailininkę taptytoja Matuzonytė - Ingelevičienė, nors jau ir žilstelėjusi, bet vis aktyvi. Ji davė nemaža pastelinų darbų, kelis ir aliejinus, kurie ryškiai rodo ją šurimėjusią kūryboje ir sukūrusią net savo charakterį. Ji ir gera peizažininkė ir portretininkė. Aktyvi ir darbi, bet šimtinai pakrypusi ir iliustratoriškos nėkinga darba. Grafiškė Vlada Stančikaitė - Abraitienė, kuri plačiai dalyvavo periodikoje, net buvo išteigusi Gross-Hesepės stovykloje (anglų naujų lietuvių dalies studija, jai ir vadovaudama. Ji nebėgą ir dekoratorė, ši darba pradėjusi tik tremtyje ir susilaukusi gražių įvertinimų. Jos kūryboje dvelkia nuostabumas, meilė, legenda ir lietuviška nuotaka. Be iliustracijų, vienas jos didesnis darbas, tai religinis paveikslas "Lietuviškoji Madona", kurio originalas dabar yra Diepholzo stov. (britų zona).

Prieš kelerius metus Anglijoje apsigyveno viena pirmųjų moterų dailininkė, baigusi Kaune Meno Mokyklą, Halina Naruševičiūtė - Zmuidzinienė, žinoma grafiškė iliustratorė, ypač anais laikais, plačiai periodikoje pasireiškusi, o vėliau ir taptyboje, dalyvavusi daugelyje parodų. Ji viena jau tu, taip vadinamų, modernistų dailininkė, nors svetimo meko neįnešanti, bet visada būdinga ir gyvu charakteriu. Davė ir keletą portretų, bet nesisūstanti į tą žanrą. Dabar ir rankų nesudėjus gyvena, o daug dirba, net pasinašusi ir savo darbų parodą surošti.

Tremtyje kiek plačiau pasireiškė, nors detaliais darbai, skulptorė Gražina Butauskaitė - Firinauskienė, bet medžiagos trūkumas nedavė jai ką duoti stambaus, o ji yra žvelgianti gražia ateitimi. Ji jaukutė skulptorė, bet spėjusi pasirodyti ir kritiškų gerai įvertinta. Teptukas irgi jai nesvetimas, bet tam žanrui ji nepasiliks. Ji pasižymi kūryboje drąsumu ir originalumu.

Kitokia yra jos kolegė Elena Sidlaitė - Docienė, mėgstanti charakterį ir nuotaiką, ypač, biustuose, ryškumas, linijos ir išbaigimas. Ji realisti, bet daug kur dvelkia pessimizmas. Ji yra jauniausia, tik 1943 metais baigusi Vilniaus Meno Akademiją.

Tūrimė ir gabią keramikę Eleonora Lukšaitė - Marčiūlonienė, kuri ir New Yorko Parodoje dalyvavo, ištačiusi keramikos darbus. Be Meno Mokyklos, dar gilino studijas Čekoslovakijoje, o Paryžiaus tarptautinėje meno parodoje už savo darbus gavo aukso medalį. Ji pažįstama dar iš anų laikų savo keraminiais dar-

bais. Tremtyje sukūrė ir vertingų vazų, kurių viena buvo įteikta Anglijos karalienei Elzbietai jos jungtuvų proga. Dailininkė savo darbuose nešykštinti ir lietuviškos ornamentikos, kas sveikintina. Jos ir spalvos nepasizymi akį veriančiu ryškumu, bet pritaikintos kompozicijai. Ir tematika įvairi.

Mėgstanti užsienį ir, be savos Meno Mokyklos, ilgesnį laiką studijavusi Florencijoje ir kitur, taptytoja Ada Peldavičiūtė - Montvydienė, kurią pažinojome, kaip taptytoją peizažininkę. O dabar ji ir puiki figūrinių kompozicijų piešėja ir gabi portretininkė ir dalyvavusi keliose parodose, kritiškų teigiamai įvertinta. Jos darbai aliejiniai ir gana stiprūs. Sukūrė ir figūrinių kompozicijų.

Kita, kiek jaunesnė taptytoja ir Paryžiaus parodoje laimėjusi aukso medalį, Jadvyga Dobkevičiūtė - Paukštienė, kuri, pastaruoju metu pasinešusi ir impresionizma, ko anksčiau neteko sutikti, bet santūri. Tapyba jos nėra atmiesta vienu žanru ar spalvų žaidimu, kas impresionizme įprasta, ji ir portretą pažįsta ir peizažą savas, originalus ir būdingas.

Nepamirškina ir Ona Dokoliskaitė - Paškevičienė ir laisvoje Lietuvoje dalyvavusi parodose, kaip taptytoja, mėgstanti aliejų, akvarelę ir anglį, ypač, aliejiniai darbai stiprūs. Daugiausia — tai portretai ir peizažai. Yra sukūrusi ir kompozicijų. Kurį laiką dėl sveikatos buvo kūrė paralyžiu, nes ir amžius vyresnis. Tremtyje yra sukūrusi keliolika darbų, net ir portretų.

Grafiškė, ypač, jaunesnės irgi neatsiliko. Grafiškė Irena Raikvičiūtė, šiemet mininti savo baigimo Meno Mokyklos

dešimtmetį, yra pasirodžiusi kaip gera, turinti skonį, charakteri ir išvermę pedagogė. Tą matėme tėvynėje ir tremtyje. Ji moka ne tik išmokyti, bet ir atrinkti mokinį. Ji pedagogė dailininkė. Jos ne tik kaip pedagogė, bet ir kaip grafiškė, įdėta siela ir mokinių kūryboje ir jų išmokslinime. Nors ji daugiau tik teoretikė, bet neatsilieka ir praktikoje. Yra iliustravusi keletą knygų. Jos kolegė taip pat grafiškė, dviem metais anksčiau baigusi, Agota Kizevičiūtė - Rimienė — irgi pedagogė, kuri beveik su mokykla ir nesiskiria.

Kitokia yra Birutė Vilkušaitytė - Gedvilienė, "Amerikos Pirtys" autorius dukterė, kuri daugiau su kūryba nesiskiria, bet ir be grafinių darbų, net davė ir dekoratyvinės tapybos, nes tas žanras jai mėgstamas. Ji grafinius darbus nėra tokią gyva ir dvelkia melancholiška. Pati jauniausia, ir karo metų studijavusi Kaune ir Vilniuje — Marija Jakaitytė - Laurinavičienė kūryboje nėra pakankamai išryškėjusi. Bet ypač tremtyje susikūrusi jos darbai jai rodo nusistovėjusią tapyboje ir susilauksiančią gražios ateities. Iš čia minėtų keturių: Irena Raikvičiūtė, Agota Kizevičiūtė - Rimienė, Birutė Vilkušaitytė - Gedvilienė ir Motuzonytė - Ingelevičienė jau apsigyvenusios Amerikoje, kitos — Kolumbijoje, Argentinoje ir kitur, gi dalis dar tremtyje.

Nors ir prabėgusios suspažinus su mūsų dailininkėmis ir jų darbais, tenka džiaugtis ir linkėti išvermės, sveikatos ir kūrybinės ateities, nors šiandien, gyvenimo sąlygomis veriant, daugumai tenka pirmą pasitaikusių fizinių darbų dirbti.

A. JONAITIS

Šviesė, kurią turisai galės įsigyti Romoje sv. Metų proga.

KANADOS LIETUVIŲ MOTERŲ ORGANIZACINIS GYVENIMAS

Pirmieji ir antrieji emigracinio gyvenimo metai Kanadoje buvo daugiau bastūniško gyvenimo pobūdžio, nes sutarties primestas, ne paties pavirškintas darbas, vyrus mėtė per visus piasos Kanados miškus, o moteris po vieną išblaškė į privačius vietinių gyvenotojų namus ir ligonines. Tačiau, pasibaigus sutartims, vieni ir kiti pradėjo burtis į didesnius miestus, kur ir darbo sąlygos žmoniškė, o svarbiausia, įmanomas kultūrinis gyvenimas. Prasidėjo naujų šeimų kūrimas, susirinko krūvon iki tol darbo išskirtos šeimos, žodžiu, pradėtas normalus, sėslusis gyvenimas.

Jeigu jau savame, laisvame krašte neapsieita be organizacijų ir draugijų, tad svetur gyvenant šitas reikalas yra ne mažesnės svarbos, kaip maistas ir pastogė. Prie šitų sąlygų, ypač svarios yra moterų draugijos, nes emigracija ant moters pečių uždeda daug atsakingesnę pareigą.

Visai nenupostabu, kad To-

ronte, kuriame šiuo metu gyvena gana daug lietuvių, moterys turi net tris organizacijas. Pirmoji — "Daina" — sutarties primestas, ne paties pavirškintas darbas, vyrus mėtė per visus piasos Kanados miškus, o moteris po vieną išblaškė į privačius vietinių gyvenotojų namus ir ligonines. Tačiau, pasibaigus sutartims, vieni ir kiti pradėjo burtis į didesnius miestus, kur ir darbo sąlygos žmoniškė, o svarbiausia, įmanomas kultūrinis gyvenimas. Prasidėjo naujų šeimų kūrimas, susirinko krūvon iki tol darbo išskirtos šeimos, žodžiu, pradėtas normalus, sėslusis gyvenimas.

Šitoks kanadiečių lietuvių veikimas rodo ne tik jų organizacinį susipratimą, bet ir teikia džiuginančią viltį, kad lietuvių moteris išsaugos savo laikiniuose namuose tą šventą tautiško ugnį, kurią mes saugome nuo visokių vėjų, per tiek kovos šimtmečių.

ŠEIMININKĖMS

Vartokite pieno miltelius

Jungtinių Valstybių Sveikatos Biuras pataria šeimnininkėms, kaip taupyti pinigų, vartojant kur galima pieno miltelius. Seimai, turintys daug vaikų, pieno pirkimas daug atsieina. Kiekvienam vaikui reikalinga trys keturi stiklai pieno per dieną, suaugusiui gi du ar trys stiklai, vadinasi, penkių asmenų šeima sunaudoja penkis kvortas pieno kasdien. Todėl patariama šeimnininkėms vartoti liesą sausą pieną, vadinamą "dry skim milk". Šiandien daugelis amerikiečių sausas pienas yra natūralus pienas, iš kurio pašalinti vanduo ir riebalai. Miltelių pavidale, ji galima vartoti įmaišant į miltus, arba kitą maistą, arba galima jį paversti skystu — trys ketvirtadaliai puoduoko pieno miltelių vienai kvortai vandens. Šitoks pienas neturi jokių riebalų, tačiau yra toks pat maistingas, kaip šviežus pienas. Jame yra proteino raumenims stiprinti, kaulams reikalingų mineralų, taipgi vitamino "B". Skysto pavidale šitą pieną reikia laikyti šaldytuve, o sausa bet kur, net kelias savaites. Viešosios Sveikatos ekspertai pataria jį vartoti, gaminant sriubą, miltinuius valgius, duoną, gerimus ir prievalgius. Išbandykite sausąjį pieną!

Jiems dar nesibaigė tremties vargas.

VALERIJS GROZIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams sukuoti, garbinuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave", "permanent wave" ir kitokia

Importuotos mašinos

Virš 15 metų biznyje

106-17 Liberty Ave. Ozona Park, N. Y. Tel. Virginia 3-1327

Lietuviška marškinių suvykla ir rankų audykla

LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklarašėius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklarašėių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimų juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėlavoms ir kit.

ZEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS.

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET BROOKLYN 6, N. Y. Tel. EVergreen 8-2954

Peist Lane Drugs, Inc.

VAISTINĖ

Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis

Pildome receptus

405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6238

ALBERT'S BALDU KRAUTUVES

ALBERT ELICE, Sav. IŠTEIGTA 1920 M.

DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDU NUPUGINTAS ISFARDAVIMAS

Miegamųjų ir gyvenamųjų kambarių baldai,

Valgomųjų kambarių baldai ir kitį rakandaj

DABAR NUPUGINTA NUO 20% IKI 30%

Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.

248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-4387.

LIETUVIŲ RADIOJŲ PROGRAMA

J. GINKŪS, DIREKTORIUS

Ad. Jezavitas, muzikos vedėjas Vyt. Ubara, pranešėjas.

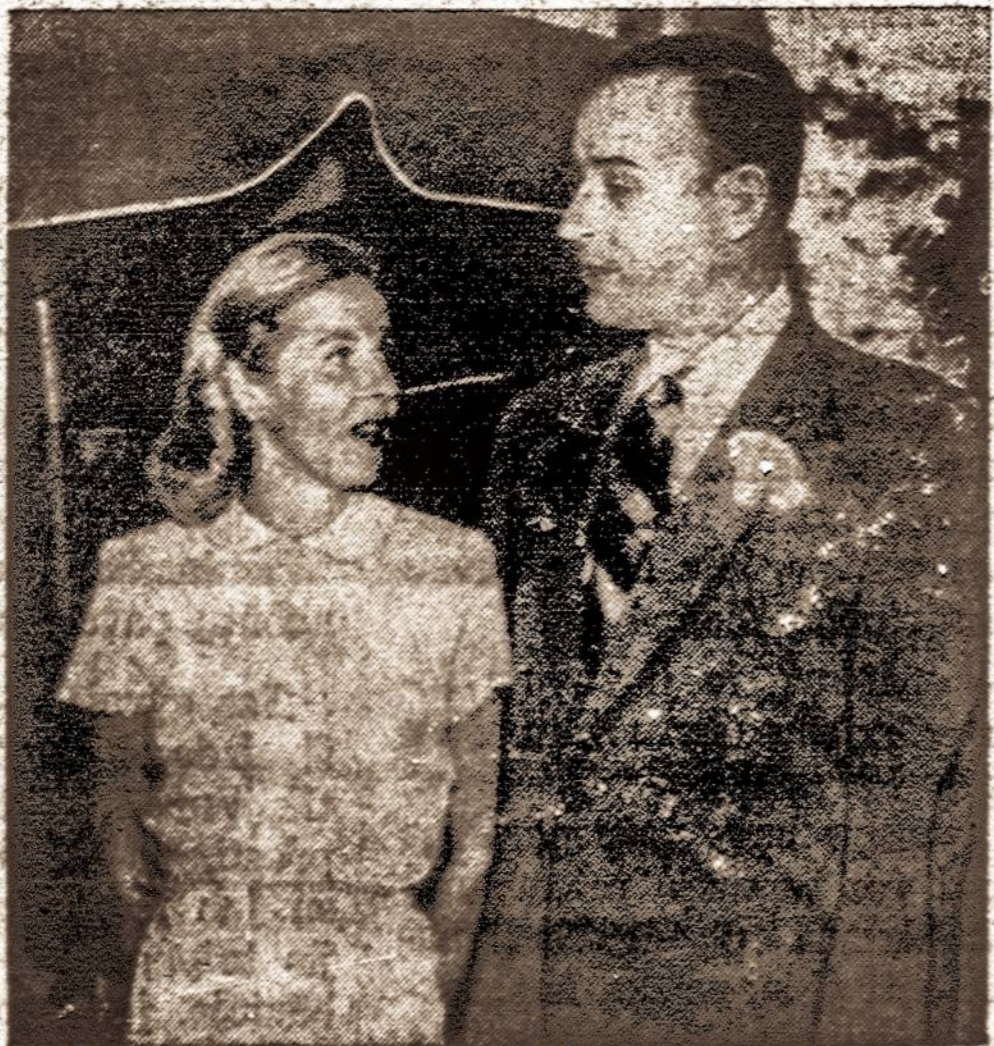
SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P.

IS WWRL,

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-7142

New Yorko spauda vėl apie Rockefellerius

Ieva ir Winthrop Rockefelleriai

New Yorko dienraščiai pakartotinai rašo, kad Ieva ir Winthrop Rockefelleriai ketina skirtis. Vos šešioms mėnesiams po jų sutuoktuvų praėjus, Floridoje 1948 m. vasario mėn. spaudoje pasirodė žinių, kad tarp Rockefellerių atsiradę šeimyninių nesupratimų ir, būtent, pranašaujama, kad jų romantiškos vedybos greičiausia baigsis skrybomis. Bet iki šiol Rockefelleriai dar nepersiskyrė. Kaip vėliau paaiškėjo, tai buvo tik gandai, kuriuos nesiliauja skleidžiusios vadinamos "society" damos. Rockefelleriai ne tik nesirengė skirtis, bet savo šeimos židinį sustiprino, susilaukdami sūnauk.

Ieva ir Winthrop Rockefelleriams New Yorko spaudoje bendrai daug dėmesio skiriama, nors jų pačių didžiausias troškimas yra ramiai gyventi, kaip ir kiti eiliniai jaunavedžiai. Paskutiniu metu Winthrop Rockefeller buvo priverstas laikinai nuo savo šeimos atsiskirti dėl pasikartoju-

sios geltingės, kuria jis užsikrėtė dar karo metu Pacifike.

Dėl tos priežasties Winthrop Rockefelleris atsidūrė vienoje New Yorko ligoninėje, o Ieva su sūnum persikėlė į Tarrytown, N. Y., kur Rockefellerių šeima turi savo pastovia rezidenciją. Iš to laikraštiniškai tuojau padarė įvadą, kad Rockefelleriai jau persiskyrė.

VAISĖS DP VAIKAMS

"Thanksgiving Day" proga, šiemet, sausį, New York'e amerikietė Mrs. I. J. Fox pavalšino DP vaikus. Šioje mažųjų pramogoje dalyvavo penkių tautų vaikai: lietuvių, lenkų, vokiečių, prancūzų ir ukrainiečių. Kiekvienos tautybės vaikai dalyvavo savo tautiniuose drabužiuose. Lietuvaltes atstovavo Dalia Galinytė, Laimutė Minkūnaitė, Eglė Sodalytė ir Kristina Skėmaitė. Jos pašoko lietuvių tautinį šokį "Noriu mie-

VELIAUSIAI ATVYKĖ LIETUVIAI

Lapkričio 7 d., laivu General Taylor į New Yorką atvyko še lietuviai:

- Abromienė P. ir š. — Abramas J. ir š. — Alisauskas I. ir š. — Andriusaitis A. ir š. — Andrius E. ir M. — Augustinaičius A. — Balanda G. ir š. — Bandonis J. — Banevičius R. ir š. — Barvidaitė Z. — Bernotas J. — Bendikas J. — Bernotas J. ir š. — Blėlinis V. — Dabrila Z. — Damijonaitis A. — Dravininkas J. ir š. — Elmontas M. — Endriukaitis B. ir š. — Gallius G. ir M. — Garmus A. ir š. — Gedrikas J. — Grigaliūnas B. ir š. — Glowacki N. — Išgaitis N. — Jasėnas M. ir š. — Jaunytė R. — Juodakis S. ir š. — Juozaitis V. — Kaselevičius B. — Kavaliauskas B. — Kemežys P. ir š. — Kislėlys A. — Kinaitis A. ir P. — Kontinimas S. ir š. — Kulakauskas T. — Laukaitis P. ir J. — Leveckas K. ir š. — Lėgys E. — Lukoševičius J. — Marcinkevičius K. ir š. — Marcinkevičius A. ir M. — Matijokaitis J. — Matulis A. — Mauragas J. — Morkevičius J. — Mudėnas B. — Nakas A. ir š. — Naujokas S. — Paškevičius V. ir š. — Petruskas M. — Petriūnas A. — Pliunginaitis V. — Pridotkas A. ir š. — Radauskas B. ir š. — Ramas A. ir š. — Ramanauskas P. — Sakalas J. ir š. — Šamševičius O. ir š. — Samuolis Z. ir I. — Scheenbern J. — Sedalka P. — Sedys J. ir G. — Stanaitis E. ir š. — Sveinys G. ir š. — Tauteris V. — Valantinas V. ir š. — Žakevičius V. ir š. — Žilius E.

Lapkričio 8 d., laivu General Stewart į New Yorką atvyko še lietuviai:

- Anušis I. ir D. — Aukštikalnis K. ir š. — Baitrušaitis L. ir G. — Billūnas M. ir š. — Binkauskas A. ir š. — Buikevičius P. ir š. — Dainavičius B. — Develkis P. — Gosaitienė V. — Gusearova V. ir V. — Inčira J. — Izokaitis M. — Janušionis A. ir š. — Karasas N. — Kilmas J. — Koliėnė O. ir I. — Krukiėnė E. — Lesinskas J. — Mačiulis P. ir A. — Maziška M. ir O. — Menčas G. ir š. — Mikulskis L. — Miskinis M. ir š. — Musteikis I. ir š. — Nagrockaitė B. — Narkevičius B. ir š. — Naujokas P. ir š. — Nekrošius J. ir J. — Nikolskytė J. — Povilauskas V. ir š. — Proskus J. ir š. — Pacus (Mektus), B. — Kaufmanas P. — Račkaitis K. — Spokas E. ir š. — Kun. Spurgis A. — Trinkauskienė V. — Uksas J. — Vainūnas V. ir š. — Varnaitis A. ir š. — Valius A. — Vėžytė O. — Vilcinskaitė R. — Zaplauskaitė I.

JOHN JAKULEVICIUS
Painter & Decorator
General Contractor
18 Manjer St., Brooklyn, N. Y.

ANTANAS DIRZULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Isteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ
J. Jakubauskas, Sav.
291 Manjer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

Lietuvių biznierių
Radijo Valanda

15 WLIB, 1200 klc.
Kiekvieną sekmadier
nuo 1.30 iki 2.30 v. pp.
P. LISIAUSKAS, Direktorius
V. BUKŠNAITIS, Pranešėja
496 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-7411 (ofiso)
TWining 4-8087 (namų)

Lapkričio 10 d., laivu General Muir atvyko še lietuviai, kurių dalis buvo išlaipinta New Yorke, o kita dalis New Orleans, La.

- Dumpys J. ir š. — Galliusis A. ir š. — Jāhansen M. ir š. — Johansonaitė I. — Kruminas Nelė. — Lidums M. — Mackevičius M. ir š. — Marčauskienė W. ir A. — Nagys A. ir š. — Grundmanienė E. — Norkaitis V. ir E. — Pakalnis R. — Pautienius J. ir š. — Ratassep Z. ir M. — Ruskytė R. — Šepety J. ir š. — Šlenys K. ir š. — Sleževičius D. — Ardickas J. — Bortkevičius J. — Budrys J. ir G. — Cėmaris J. — Džugauskas J. ir š. — Jamusevičiūtė Z. — Jonikas J. ir š. — Juodvalkis V. ir š. — Katiliškis M. — Klisielius J. — Frygeris J. — Kvietkauskas V. ir š. — Kvietkauskas J. ir š. — Laucevičius H. ir š. — Liaudinskaitė K. — Linartas V. — Mendelevičiūtė H. — Merdinaitė E. — Mėliulis B. — Miliūšius R. ir A. — Miliukas S. — Šepėrys A. — Slavinskas E. — Slezas A. ir š. — Valys L. ir š. — Vadopalas J. — Zibinskas K. ir š. — Budvytis V. ir š.

Ieško V. Raudoniko

Vokietijoje gyvenanti trendinė Marė Ilgūnaitė - Bendikienė, gimus Veiveriuose, Mariampolės apskr., ieško Vytauto Raudoniko, veiveriečio, išvykusio Ameriką tarp 1919-1924 metų, apie 45-48 m. amžiaus, buvusio Amerikos kariuomenėje. Jis dar turi 4 brolius ir 2 seseris Amerikoje. Marė Ilgūnaitė Bendikienė prašo savo buvusį kaimyną ir mokslo draugą Vytautą Raudoniką, ar jo brolius ir seseris atsiliepti šiuo adresu: Marė Bendikienė, DP Baltic Camp "ACCU", Hannover-Stoecken, Germany, British st. arba rašyti, daugiau žinių atskliausiant, šiuo adresu: Jonas Sekyus, 444 Broad St., Hartford 6, Conn.

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radijo Valandos:
Seštadieniai, 5:00-5:30 v. vak.
Stotis MEVD (A.M.)
1330 kil.
Tretadieniai, 5:30-6 v. vak.
Stotis WGYN (F. M.)
JOKŪBAS J. STUKAS
Direktorius
129 Walnut St. Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5360

LIBERTY PARK BAR & GRILL
Kate Laseck, sav.
1144 Liberty Avenue
Waverly 3-9515 Hillside, N. J.

BOSTON BAKERY
A. Stakeljuanas, sav.
330 William St. Harrison, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Eitel Chesney, sav.
481 Avenue A Bayonne, N. J.

L' N° ED.
Stephan H. Martis, sav.
804 W. Elizabeth Ave.
Tel. 2-3246 Linden, N. J.

Julius Adomaitis Bar and Grill
Pirmutinė ir paskutinė vieta, kur galima ne tik išsigerti, bet ir gardžiai pavalgyti.
187 E. 24th St. Bayonne, N. J.
Bayonne 3-7922

Vaičiūno Viešbutis
Naujai įrengti kambariai. Centralinis šildymas. Šiltas ir saltas vanduo. Maudynės.
Kainos nuo 5 iki 7 dol. savaitė.
Jonas Vaitkevičius, Ved.
72 Ocean Ave.
Jersey City, N. J.

LOUIS GAUBAS
Parduoda ir talso įvairius rūšis LAIKRODŽIUS
4 Wilson Ave., Newark, N. J.
Tel.: MI 2-0931.

Žiemos sportas kalnuose.

RYTINĖJE VOKIETIJOJE TIK DEGTINĖ IR ILIUZIJOS

(Atkelta iš 4 psl.)

renkami kailiai, tai seni gelžgallai, už kuriuos rinkėjai gauna tam tikrų taškų. Bet ir už šiuos taškus tegalima gauti tik labai prastos kokybės mūlo, o bendrai jau apie mūlą ir skalbimo priemonės sunku ir kalbėti, nes ir šių prekių trūkumas gyventojų ypač skaudžiai patiriamas. Paskutiniųjų metų gyventojai trijų mėnesių laikotarpiui tegavo degtukų dėžutes didumo naujai pradėtojo gaminti mūlo "Wisefa", kuris ir kvepia baltai ir visiškai nepufoja. O skūtimosi mūlas ir toliau čia tebėra tik retenybė. Prieš pusmetį visos zonos vyrų tegavo vos po vieną gabalą, o nuo to laiko net niekas apie tai nekalba.

Taipgi yra didelių sunkumų ir kitų kasdienio vartojimo prekių aprūpinime. Chemnitzė išėnas komunistų laikraštis "Volksstimme" rašo, kad vietinio fabriko termosai, vos juos atidarius, susprogsta į šimtus gabalėlių.

Žiemai artinantįs, miestų

vykdomieji komitetai jau suplanavo ir pradės vykdyti elektros srovės ir dujų taupymą, kuris taip pat, kaip ir pernai, gyventojams skaudžiai atsilieps. Elektros srovės ir dujos bus duodamos naudotis vos kelias ir tai nustatytas valandas.

Nors vokiečiai, bendrai paėmus, ir yra tvarkingi, tai vis tiek, komunistams vadovaujant, ir jie negali žmoniškai susitvarkyti, nors jau penkeri metai, kai pasibaigė karo veiksmas.

Komunistai retkarčiais organizuoja vad. sabotažininkų valymus. Neseniai Erfurto miesto Maitinimo Valdyboje tarnautojai gavo kalėjimo ir pinigines bausmes. Tačiau ir tai nepadaeda, kad krašte trūktų maisto. Vienintelis dalykas, ko rytinė Vokietija šiuo metu turi, tai yra degtinė ir iluzijos.

Tačiau degtinės mažai gerinama, nes ji brangi, o iluzijos išsiklaido, žiauriai atsimušios į niūrią tikrovę.

TARZANAS GRIZTA Į DŽIUNGLES (Tęsinys)

— Negaliu pasakyti, — atsakė jis. — Gallmas daktas. Aš pats kartais taip jaučiu, sutikęs visai nepažįstamą žmogų.

— Turanas aiškino man vieną kitą jūrininkų paslapčių, — pertraukė juos mergaitė. — Tarzanas mažą tesidomėjo jų kalba, bet stengėsi atsiminti, kur buvo matęs šitą žmogų. Aišku buvo, jog tai įvyko nepaprastose aplinkybėse. Tuo tarpu ėmė spindėti žiemiškas akis saulė, ir Miss Strong pasprašė Tiuraną patraukti jos krasę į pavėšį. Tarzanas tuo tarpu akylai žiūrėjo ir pastebėjo, kaip neįtikėtai jis traukia krasę. Kairiosios rankos riešas buvo lyg sustyręs. Šitos žymės užteko, kad keletas asociacijų sudarytų visą eilę atsiminimų.

Turanas ieškojo progos mandagiai pasprukti. Jis pasinaudojo nutraukta kalba, bekeičiant vietas ir atsisveikino. Žemai nusilenkęs Miss Strong ir linkterėjęs Tarzanui, jis nuėjo.

Gai Miss Strong man atsitė, — tarė Tarzanas, — aš noriu truputį šitą poną palydėti. Tučiuojau sugrįšiu. Turanas, matyti, nelabai gerai jautėsi. Kai juodu tiek nuėjo, kad mergaitė nebematė, Tarzanas sustojo ir uždejo Tiuraniui ant pečių sunkoką ranką.

— Kokį žaisimą jūs dabar pradėjote, Rokove? — paklausė Tarzanas.

— Aš išvažiuoju iš Prancūzijos, kaip tamstai pažadėjau, — atsakė jis niūriai.

— Aš matau, — atsakė Tarzanas, — bet tamsta taip gerai pažįstu, jog sunku betikėti, kad visai atsitiktinai būtumėte patekę į tą patį laivą. Jei net būčiau linkęs tamstos žodžiais tikėti, tai jau patstai nusigrįmovimo faktas nebeleičia to daryti.

— Na, ką gi, — pasigūgęs sumurmėjo Rokovas. — nežinau, ką tamsta darysi. Šitas laivas su angli vėliava. Aš turiu tokią pat teisę jamė būti,

V. K. (Bus daugiau)

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ
Siūnčia maisto ir drabužių paketus į Europą
Bendrovė turi jau gatavus maisto paketus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos paketus nieko nemoka.

- Nr. 1 — \$6.50
2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekonio, 1 sv. kiauš. mėsos, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.
- Nr. 2 — \$10.00
5 sv. cukraus, 2 sv. kavos, 2 sv. kiauš. mėsos, 5 sv. kiauš. taukų, 2 sv. bekonio, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. mūlo.
- Nr. 3 — \$7.00
2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekonio, 2 sv. kiauš. taukų, 1/2 sv. arbatžolių, 4 oz. kavos ekstrakto, 1 sv. bityų medaus.
- Nr. 4 — \$6.00
4 sv. kiauš. taukų, 2 sv. rūkyto bekonio, 1 kvorta valg. aliejaus.
- Nr. 5 — \$5
10 sv. kiauš. taukų
- Nr. 6 — \$6.40
5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

GRANFORD RADIO STORE (Buvusiame Vienybės ofise)

J. Yuskowski, Sav.
MES TAIŠOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS, DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIJO ARBA TELEVIZIJOS PRIMTUVUS
193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.
Evergreen 7-5703

SCHOLES BAKING, Inc. LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802.

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) ŠHörerod 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. EVERgreen 7-4774.

Telefonas: EVERgreen 7-7411 KLEEN KOL COAL CO.

LISIAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
123 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEWton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
94-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automašinius laidojimo rėktuvus

WEST HILLS INN
M. Daniėlienė, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užeigų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L.I., N.Y.
Tel.: Huntington 3253

David Loeber
Laisniuotas Plumeris
ANGLIŲ IR ALIEJAUS šildymo instaliacijos
432 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Stagg 2-7066

Anthony V. Grunskis
Furniture Shampooing & Drabužių valymas
Darbas atliekamas per 4 valandas
Ridgewood Tallor
583 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. HE 3-5960

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Sviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVERgreen 4-9407

JONAS PATASIUS
Lairodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Louis Restaurant
L. ALEKŠIEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pasūryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarieniems ir kitokiems iškilėms bei puošoms.
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne

LORIMER COFFEE SHOP
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas
Sviežias maistas. — Įvairūs mėsos, daržovių ir pienukų valgių pasirinkimas.
417 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

A. NOVITZKIE
BARAS RESTORANAS SALE
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
49-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7468

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
Visada suteikiamas sąžiningas patarnavimas,
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

New Yorkas ir Apylinkė

Das mus

LIETUVIŲ RADIO KONCERTAS

St. Lozaraitis, Lietuvos ministras Romoje, kaip teko girdėti, netrukus grįžta į Europą. Ta proga jam rengiamos išleistuvės, kurios įvyks gruodžio 18 d. New Yorke.

Juozas Ginkus praneša, kad gruodžio 12 d. Taut. Klubo patalpose, 337 Union Ave., 7:30 val. vak., įvyks tautinių bei kultūrinių organizacijų pirminkų pasitarimas.

Stella Charaska praneša, kad Lietuvių Studentų ir Alumnų Klubo susirinkimas įvyks gruodžio 11 d. 6 v. v. Woodrow Wilson salėje, 45 East 65 St., New Yorke.

Stasys Santvaras, poetas, praėitą savaitę su sūnum praleido New Yorke, kur jis dalyvavo Vieniybės meno vakare ir skaitė savo kūrinus.

Simas Makaliūnas, 77 metų amžiaus, šiomis dienomis lankėsi mūsų įstaigoje, ir, sumokėdamas prenumeratą, pareiškė, kad jis Vieniybės skaitęs „daugiau, kaip pusę šimtmečio“.

Juzė Kasmocienė, žinoma Great Neck biznierių Ant. Kasmociūso žmona, kartu su Bozais ir jų dukterija Izabele, išvyko į Florida, iš kur ji rašo: „Maudausi kasdien, bet oras vėsus“.

Jonas ir Ona Lekučiai, Vieniybės skaitytojai Bronx, N. Y., neseniai minėjo dvejų metų vedybę sukaiki.

A. Zenkus, brooklyniečiams žinomas, kaip scenos veikėjas, tebėra kariuomenės tarnyboje Fort Devens, Mass., bet Kalėdų šventėms žada atvažiuoti aplankyti savo draugus.

W. F. Laukaitis SLA 38 kuopoje nominacijos į P. Tarybą gavo 43 balsus, tuo tarpu, kai jo oponentas, adv. F. J. Bagočius, tegavo 4 balsus.

M. Jasėnas, neseniai atvykęs iš tremties žurnalistas, lankėsi Vieniybės ir pažadėjo parašyti straipsnių.

Anupras Tamulynas, Pabaltijo Universiteto Pinnberge lektorius, sporto žinovas ir lietuviškosios spaudos bendradarbis, neseniai atvykęs iš tremties, lydymas vienybės Stanaidienės, kuri kartu su vyru į atsėmė iš Vokietijos, lankėsi Vieniybės.

Petro Lisausko ir Vitalio Bukšnaičio vedama Lietuvių Radijo Vėlaida ruošia neapsakomai įdomią pramogą Naujų Metų Dieną, sekmadienį, sausio (January) 1 d., Klasiškus Klinton Svetainėje, Maspeth ir Betts Avenues, Maspeth, Long Island. Svetainės durys bus atidarytos 12 val., radijo programos transliavimas iš svetainės prasidės lygiai 1:30 val. popietį taip, kaip kiekvieną sekmadienį. Atsilankę svečiai šioj Naujų Metų pramojoj turės progą pasveikinti oro bangomis iš Klasiškus Klinton Svetainės savo draugus, gimines, ir pažįstamus. Radijo programoj dainuos prof. Banaičio vadovaujamas Operetės Choras, broliai Alekas ir Albertas Vasiliauskai, R. B. Kriauciūnas, visų mylimi Viktoras Bekeriš ir Jurgis Vedegis, gros nepaprastai gabus artistas Jurgis Dirigencius. Be to, po ilgų metų, Pijus Bukšnaičis vėl atgaivins juokdąj Joną Šmikį, kurio įkalbėtos komiškos plokštelės virš trisdešimt metų linksmino visus ne tik Amerikoje, bet ir pačioj Lietuvoj.

Po radijo programos, bus kitas spektaklis: Iš tolimų rytų atvykę magikai prof. Chan Du ir prof. De La Roche ir hipnotizmo prof. Wolters stebins ir žavės publiką su savo stebuklais ir nepaprastais špomis.

Soktams gros du geri lietuvių šokių orkestrai, o 7:30 val. vak. bus krepšinio (basketball) žaidimas tarp DP ir amerikiečių lietuvių komandų. Taigi, atsilankę svečiai, šioj Naujų Metų Dienos pramojoj, neturės jokios priežasties galitės.

MENO VAKARAS

Gruodžio 3 d. Common Council for American Unity salėje įvyko antrasis šio sezono Vieniybės meno vakaras. Vakaro programą atliko rasytoja Nelė Mazalaitė - Krumlinienė, poetė A. Audronė - Balčiūnienė, poetas Stasys Santvaras, dainininkė Marija Dobužinskienė ir pianistas Aleksas Mrozinskas.

Programa buvo turininga ir įdomi. Vakara vedė Juozas Tysliava, kuris, nors ir nebuvo programoj įtrauktas, publikai prašant, paskaitė savo naujausiąjį poezijos kūrinį.

Vakaras praėjo labai gyvai, o programos dalyviai buvo svečių karštai sutikti.

Sunkiai serga A. Mikalauskas

Praeitą penktadienį staiga širdies liga susirgo Antanas Mikalauskas, žinomas biznierių ir veikėjas. Jį namie išliko širdies priepuolis. Tuojau buvo pakviestas gydytojas, kuris konstatavo, kad ligonis yra pusiau paraližuotas ir turės ilgesnį laiką gydytis. Šiuo metu A. Mikalauskas yra namie ir, gydytojo žodžiais, einąs gėryn. Bet yra aišku, kad jis savo biznyje, Logan Inn, negalės pasirodyti ilgesnį laiką.

Neseniai panaši liga buvo užklupusi Mikalausko partnerį Petrą Janų, kuris jau esąs sveikas ir galis dirbti.

DR. VINCO KUDIRKOS SUKAKTIES MINEJIMAS

Šį šeštadienį, gruodžio 10 d., 3 val. ir 30 min. Apreiškimo parapijos salėje įvyks dr. Vinco Kudirkos 50 metų mirties sukakties minėjimas, kurį rengia artistas K. Vasiliauskas su savo vaidintojų grupe. Kalbės svečias žurnalistas H. Blazas. Dalis tos programos tą pačią dieną, 2 val. popiet, bus transliuojama per Ginkaus radijo programą. Įėjimas nemokamas.

SUSIRINKIMAI

Ateinantį sekmadienį (gruodžio 11 d.) 4 val. pp. Apreiškimo Parapijos salėje įvyks Tremtinių Draugijos susirinkimas.

Darbotvarkėje labai svarbūs ir aktualūs reikalai, jų tarpe savišalpos, vakaro koncerto rengimas ir kt. Klausimai, pranešimas apie darbininkų unijas ir kt. Visi būvę tremtiniai kviečiami dalyvauti. Ypač svarbus seniau atvažiuavusių ir jau įsikūrusių tremtinių dalyvavimas.

Lietuvių namų savininkų organizacijos, Brooklyn and Queens Home Owners, Inc. narių susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio (Dec.) 16 d. 8 val. vak., Leader Observer svetainėje, 80-30 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

LIET. PILIEČIŲ KLUBO METINIS BANKIETAS

Lietuvių Pil. Klubas rengia metinį bankietą, kuris įvyks gruodžio 31 d., 289 Union Ave., Brooklyne. Tai bus Naujų Metų sutikimas, į kurį Brooklyno ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti. Bus užtenkamai valgyti, gerti ir šokti. Bilietas vienam asmeniui 4 doleriai. Pradžią 9 val. vakare. Bilietų galima iš anksto įsigyti pas klubo vedėją J. Zakarauską ir kitus bankieto rengimo komitetėnarius.

Naujai atvykusių lietuvių dėmesii

Pastebėta, kad naujai atvykusiems iš tremties lietuviams, Brooklyno ir New Yorko apylinkėse, sunkiai sekasi įsikurti, ypač šeimoms su mažais vaikais ir kai kurie neturi iš ko įsigyti šiltesnių drabužių.

BALF'o sandėliai, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., bus atidaryti ketvirtadieniais vakare nuo 7 — 8 val. ir šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. rytą, tokiu būdu atvykusieji, kuriems būtina reikalingi drabužiai, malonėkite minėtoms dienoms atvykti ir pasirinkti.

Kitos lietuvių kolonijos, kuriose surenkami drabužiai BALF'ui, gali atvykusiems išduoti, kas yra būtina reikalinga. Likusius rūbus prašome išsiųsti BALF'o sandėliui.

Kun. dr. J. B. Končius BALF'o Pirmininkas

Juozas Steimokas, gyvenantis 287 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y., sako, kad jam būtų labai įdomu susirašinėti su iš tremties atvykusiomis lietuvių tėmėmis.

DVIEM VYRAMS išnuomojamas didelis mobiliuotas kambarys su virtuvele ir šaldytuvu West 78th St., New York. Skambinti tel. Tr. 4-8051. Galima susikalbėti ir rusiškai.

DIDELĖ NAUJIENA!

Tai naujas, nepaprastas pietukas, kuriu gali rašyti net keturiomis skirtingomis spalvomis. Spalvos keičiamos automatiškai. Garantija visiems metams. Šio nepaprasto (metal chroned) pietuko kaina, ji užsisakant per paštą, \$4.50. Tai pači gražiausia dovana, kurią jės savo artimam žmogui bei draugui galite įteikti šiu besierinančių Kalėdų švenčių progą. Reikalingi agentai kituose miestuose. Užsiskaidami šią nepaprastą naujnybę, pinigūs (\$4.50) siųskite šiuo adresu:

JONAS SEREIVA, 219 W. 78 Street, New York City, Tel. TR. 4-0851.

Davenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIRTUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUA
161 No. 6-th Street
VALANDOS: 8-10 ryte, 1-2 popiet, 6-8 vakare, Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS (DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS: 9-12 ryte, 2-9 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. ofiso 5Tagg 2-0706, Namy — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS: 9-12 ryte, 1-8 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. Evergreen 7-6868

LIETUVIAI ADVOKATAI

John W. Ansell
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497, Namy tel.: NE 9-5689

STEPHEN BREDIS, JR.
197 Havemeyer Street, Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-9394

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. N.E.TOWna 9-5972

PRANAS ALEXIS
Real Estate
110-18 JAMAICA AVENUE
Richmond Hill, L. I., N. Y.

Anthony J. Weslan
(Vizlanskas)
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAIN 5-1260

STANLEY ZUBAVICIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams.
111 Ainslie St., Brooklyn II, N. Y.
EVergreen 4-3049

V. A. BUDRAITIS
APDRAUDOS AGENTAS
Sąžiningas patarnavimas
8552 102 Street
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-6773

A. Povilasko Baras ir Restoranas
SALE ŠEIMYNNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. Evergreen 4-9737
BROOKLYN, N. Y.

Naujai įrengta ir pagražinta
ALLIANCE HALL
(Buvusiame Vieniybės name)
RESTAURANTAS IR BARAS
Puošni salė bankietams, vestuvių pokyčiams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms
Wm. Kincheloe, Savininkas
195-7 GRAND STREET
Tel.: EV 4-9352
BROOKLYN, N. Y.

KINGSLAND INN
Al. J. Grunskis, Sav.
Įvairūs svaiginamieji gėrimai.
Sviežias maistas pietums ir kitokiems užkandžiams.
Salė susirinkimams ir žiaip pobūvliams
Televizija.
148 Kingsland Ave. Brooklyn 22, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8918.

DP KOMISIJA TIKRINS GARANTIJAS

Displaced Persons Commission pranešė, kad pati komisija patikrins visas per ją daromas garantijas imigracijoje ir JAV. Tų garantijų davėjai bus komitijos užklausti, ar garantijos dar galioja, ar numatytas tremtinių tikrai garantijos davėjo laukiamas ir ar jis sutinka apmokėti transportacijos išlaidas nuo uosto iki paskyrimo vietos. DP Komisija, gavus toki pakartotina užtikrinimą, neatidėliojant duos tremtiniu bylai eigą ir kaip tik visi formalumai bus atlikti ir tremtinius bus pripažintas kvalifikuotais imigracijai į Ameriką, garantijos davėjui bus pranešta, kad jo tremtinius paruoštas kelionę ir iš jo bus reikalaujama sumokėti kelionės išlaidas nuo uosto iki paskyrimo vietos.

HARMONIJOS ANSAMBLIO KONCERTAS SAUSIO 15 D.

Vilotos Prancienės vadovaujamas Harmonijos Ansamblis ruošiasi savo koncertui, kuris įvyks sausio 15 d. Grand Paradise salėje, 318 Grand St., Brooklyne. Pradžią 4 val. pp.

Vėliausiu laiku šis dainos ansamblis atkreipė publikos dėmesį tiek įdomiu savo repertuaru, tiek tobula dainavimo technika.

Vieniybės Metinis KONCERTAS

SEKMADIENI, SAUSIO (JANUARY) 29 D. 1950 M.

Pradžią 4 val. vak.

NAUJOJE WEBSTER SALĖJE
11th Street ir 3rd Avenue, New York City

PROGRAMOJE
OPEROS SOLISTAI
Juzė Augaitytė
Suzana Griškaitė
Ipolitas Nauragis

PIANISTAI
Galina Leonienė
Aleksas Mrozinskas

RUNČE DANDIERINAS IR KITI
ŠOKIAMS GROS —
Adomo Jezavito orkestras

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY
BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).